

Τα δικαιώματα του παιδιού και οι
καταπατήσεις τους!

Μαθητές Α' Λυκείου 14ο Γενικό Λύκειο Περιστερίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή.....	2
2. Ερευνητικός Στόχος.....	2
3. Ερευνητικά Ερωτήματα.....	2
4. Μεθοδολογία.....	2
5. Θεματικές Κατηγορίες.....	3
6. Στατιστικά από ερωτηματολόγιο.....	33

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα δικαιώματα του παιδιού είναι ένα σύνολο κανόνων που προστατεύουν τα παιδιά και διασφαλίζουν την ομαλή ανάπτυξή τους σε όλους τους τομείς της ζωής. Η σημασία τους είναι μεγάλη, γιατί τα παιδιά αποτελούν μια ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα και χρειάζονται ειδική φροντίδα, προστασία και υποστήριξη.

Αρχικά, τα δικαιώματα του παιδιού είναι σημαντικά γιατί εξασφαλίζουν βασικές ανάγκες, όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η ασφάλεια και η αγάπη. Μέσα από αυτά, κάθε παιδί έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει την προσωπικότητά του, τις ικανότητές του και τα ταλέντα του στο μέγιστο βαθμό. Παράλληλα, προωθούν την ισότητα, καθώς ισχύουν για όλα τα παιδιά χωρίς διακρίσεις, ανεξάρτητα από φύλο, καταγωγή ή κοινωνική κατάσταση.

Αλλά οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των παιδιών είναι ένα σοβαρό και μόνιμο πρόβλημα. Πολλά παιδιά σε όλο τον κόσμο δεν έχουν πρόσβαση σε βασικά αγαθά, όπως η εκπαίδευση και η υγειονομική περίθαλψη, και είναι εκτεθειμένα σε φτώχεια, βία, εκμετάλλευση ή ακόμα και πρόωρους γάμους.

2.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Ο κύριος στόχος αυτής της εργασίας είναι να εξετάσει διεξοδικά τα δικαιώματα του παιδιού και τις καταπατήσεις τους, τους κινδύνους του διαδικτύου και τον ρόλο των διάφορων οργανισμών στην προστασία του παιδιού προκειμένου να αναδείξει το θεσμικό πλαίσιο αλλά και τις καταπατήσεις των δικαιωμάτων στην καθημερινή ζωή.

3.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, η εργασία αυτή θα προσπαθήσει να απαντήσει στα εξής ερωτήματα:

Ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο που προστατεύει τα δικαιώματα του παιδιού;

Με ποιον τρόπο καταπατούνται τα δικαιώματα αυτά;

Ποιες είναι οι απειλές στο διαδίκτυο για τα παιδιά;

Ποιος είναι ο ρόλος των διεθνών οργανισμών, κυβερνήσεων και αρωγών οργανώσεων;

4.ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την εκπόνηση της εργασίας χρησιμοποιήθηκε συνδυασμός ποσοτικής έρευνας και βιβλιογραφικής επισκόπησης:

Ποσοτική Έρευνα

Συντάχτηκε ερωτηματολόγιο και δόθηκε στους μαθητές της Α Λυκείου του σχολείου μας προκειμένου να διερευνήσουμε τις αντιλήψεις τους για τα δικαιώματα του παιδιού και τις καταπατήσεις του. Στην συνέχεια οι μαθητές κατασκεύασαν στατιστικά διαγράμματα με βάση τις απαντήσεις.

Βιβλιογραφική επισκόπηση

Ανασκόπηση βιβλιογραφίας από διεθνή και ελληνικά ακαδημαϊκά άρθρα και βιβλία.

Ανάλυση νομοθετικού πλαισίου σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο.

Αξιολόγηση της αξιοπιστίας των στατιστικών δεδομένων.

5.ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ορισμός και βασικά χαρακτηριστικά

Τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να οριστούν ως το σύνολο των βασικών ελευθεριών και δικαιωμάτων που ανήκουν σε κάθε άνθρωπο χωρίς καμία εξαίρεση. Τα δικαιώματα αυτά δεν απονέμονται από κάποια αρχή, αλλά αναγνωρίζονται ως έμφυτα και αναπόσπαστα στοιχεία της ανθρώπινης ύπαρξης. Αυτό σημαίνει ότι κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυτά τα δικαιώματα αυθαίρετα, καθώς αποτελούν προϋπόθεση για μια αξιοπρεπή ζωή.

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι η καθολικότητά τους, δηλαδή το γεγονός ότι ισχύουν για όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας ή κοινωνικής θέσης. Παράλληλα, είναι αδιαίρετα, καθώς όλα τα δικαιώματα συνδέονται μεταξύ τους και δεν μπορούν να ιεραρχηθούν εύκολα ως λιγότερο ή περισσότερο

σημαντικά. Επιπλέον, είναι αναπαλλοτριώτα, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούν να αφαιρεθούν, εκτός από ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο. Τέλος, τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αλληλεξαρτώμενα, καθώς η παραβίαση ενός δικαιώματος επηρεάζει την άσκηση και άλλων δικαιωμάτων.

Ιστορική εξέλιξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν εμφανίστηκε ξαφνικά, αλλά αποτελεί αποτέλεσμα μιας μακράς ιστορικής πορείας. Στην αρχαιότητα, ιδιαίτερα στην αρχαία Ελλάδα, διατυπώθηκαν οι πρώτες ιδέες σχετικά με τη δημοκρατία, την ισότητα και τη δικαιοσύνη, οι οποίες αποτέλεσαν τη βάση για τη μετέπειτα ανάπτυξη των δικαιωμάτων. Ωστόσο, τα δικαιώματα εκείνη την εποχή δεν ίσχυαν για όλους, καθώς αποκλείονταν γυναίκες, δούλοι και ξένοι.

Κατά τον Μεσαίωνα, σημαντικό ορόσημο αποτέλεσε η Μάγκνα Χάρτα το 1215, η οποία περιόρισε την απόλυτη εξουσία του βασιλιά και αναγνώρισε ορισμένα δικαιώματα στους πολίτες. Στη συνέχεια, την εποχή του Διαφωτισμού, οι φιλόσοφοι ανέπτυξαν ιδέες σχετικά με την ελευθερία και τα φυσικά δικαιώματα του ανθρώπου. Οι ιδέες αυτές επηρέασαν σημαντικά πολιτικά γεγονότα, όπως η Αμερικανική Επανάσταση και η Γαλλική Επανάσταση, που οδήγησαν στη διακήρυξη θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η πιο σημαντική εξέλιξη ήρθε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν η διεθνής κοινότητα, συγκλονισμένη από τις φρικαλεότητες του πολέμου, αποφάσισε να θεσπίσει ένα κοινό πλαίσιο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έτσι, το 1948 υιοθετήθηκε η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία αποτελεί μέχρι σήμερα θεμέλιο του διεθνούς δικαίου.

Κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Τα ανθρώπινα δικαιώματα διακρίνονται σε διάφορες κατηγορίες, ανάλογα με το περιεχόμενο και τον σκοπό τους. Τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα αφορούν κυρίως την ελευθερία του ατόμου και τη συμμετοχή του στην πολιτική ζωή. Περιλαμβάνουν δικαιώματα όπως η ελευθερία της έκφρασης, το δικαίωμα στη ζωή και το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές. Αυτά τα δικαιώματα είναι απαραίτητα για τη λειτουργία μιας δημοκρατικής κοινωνίας.

Από την άλλη πλευρά, τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα σχετίζονται με τις συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων και την πρόσβαση τους σε βασικά αγαθά, όπως η εργασία, η υγεία και η εκπαίδευση. Χωρίς αυτά τα δικαιώματα, η ισότητα μεταξύ των πολιτών δεν μπορεί να επιτευχθεί στην πράξη. Επιπλέον, τα πολιτιστικά δικαιώματα αναφέρονται στη δυνατότητα των ανθρώπων να συμμετέχουν στον πολιτισμό και να διατηρούν την πολιτιστική τους ταυτότητα.

Οι κατηγορίες αυτές δεν λειτουργούν ανεξάρτητα μεταξύ τους, αλλά αλληλοσυμπληρώνονται. Για παράδειγμα, η έλλειψη εκπαίδευσης μπορεί να περιορίσει την ικανότητα ενός ατόμου να συμμετέχει ενεργά στην πολιτική ζωή, γεγονός που δείχνει την αλληλεξάρτηση των δικαιωμάτων.

Διεθνείς οργανισμοί και προστασία

Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί βασική ευθύνη των κρατών, αλλά και της διεθνούς κοινότητας συνολικά. Για τον σκοπό αυτό έχουν δημιουργηθεί διεθνείς οργανισμοί που παρακολουθούν την τήρηση των δικαιωμάτων και παρεμβαίνουν σε περιπτώσεις παραβιάσεων. Ο σημαντικότερος από αυτούς είναι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος προωθεί την ειρήνη, την ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιπλέον, οργανισμοί όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν θεσπίσει μηχανισμούς προστασίας των δικαιωμάτων για τα κράτη-μέλη τους. Σημαντικό ρόλο παίζουν και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως η Amnesty International, οι οποίες ενημερώνουν την κοινή γνώμη και ασκούν πίεση στις κυβερνήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων.

Η συνεργασία μεταξύ των κρατών και των οργανισμών αυτών είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρό πρόβλημα. Σε πολλές περιοχές του κόσμου, άνθρωποι στερούνται βασικών ελευθεριών και ζουν υπό συνθήκες καταπίεσης και φόβου. Οι παραβιάσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν περιορισμό της ελευθερίας της έκφρασης, βασανιστήρια, διακρίσεις και εκμετάλλευση παιδιών.

Τα αίτια των παραβιάσεων είναι σύνθετα και συνδέονται με παράγοντες όπως η φτώχεια, οι πολιτικές συγκρούσεις, η έλλειψη δημοκρατικών θεσμών και η άγνοια. Οι συνέπειες είναι ιδιαίτερα σοβαρές, καθώς επηρεάζουν όχι μόνο τα άτομα, αλλά και τη σταθερότητα των κοινωνιών.

Η αντιμετώπιση των παραβιάσεων απαιτεί συντονισμένη δράση από τις κυβερνήσεις, τους διεθνείς οργανισμούς και τους πολίτες. Η ενημέρωση και η εκπαίδευση αποτελούν βασικά εργαλεία για την πρόληψη τέτοιων φαινομένων.

Η σημασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων στη σύγχρονη εποχή

Στη σύγχρονη εποχή, τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν βασικό πυλώνα για τη λειτουργία των δημοκρατικών κοινωνιών. Συμβάλλουν στην προστασία των πολιτών από αυθαιρεσίες και ενισχύουν την κοινωνική συνοχή. Επιπλέον, προωθούν την ισότητα και μειώνουν τις διακρίσεις, δημιουργώντας ευκαιρίες για όλους.

Η σημασία τους γίνεται ακόμη πιο εμφανής σε περιόδους κρίσεων, όπως οι πόλεμοι ή οι οικονομικές δυσκολίες, όπου υπάρχει αυξημένος κίνδυνος παραβιάσεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η ύπαρξη ισχυρών θεσμών και η ενεργή συμμετοχή των πολιτών είναι καθοριστικής σημασίας.

Τέλος, η εκπαίδευση γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα βοηθά τους ανθρώπους να κατανοήσουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, ενισχύοντας τη δημοκρατική συνείδηση και τη συμμετοχή στην κοινωνία.

Θεσμικό πλαίσιο που προστατεύει τα παιδιά

Νόμοι για τα δικαιώματα του παιδιού στην εκπαίδευση

1. Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (N. 2101/1992)

Άρθρο 12, Δικαίωμα να εκφράζει γνώμη

Άρθρο 19, Προστασία από βία και κακοποίηση

Άρθρο 28, Δικαίωμα στην εκπαίδευση (υποχρεωτική και δωρεάν βασική εκπαίδευση)

Άρθρο 29, Στόχος εκπαίδευσης (ανάπτυξη προσωπικότητας, σεβασμός δικαιωμάτων)

2. Σύνταγμα της Ελλάδας (1975/1986/2001/2008)

Άρθρο 5, Ελεύθερη ανάπτυξη προσωπικότητας

Άρθρο 2, Σεβασμός στην αξία του ανθρώπου

3. Νόμος 1566/1985 (Βασικός νόμος για την εκπαίδευση)

Καθορίζει πως λειτουργεί το σχολείο: Η εκπαίδευση πρέπει να βοηθά: α) την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του μαθητή και τη δημοκρατική του συνείδηση β) Προβλέπει συμμετοχή των μαθητών σε σχολικά ζητήματα

4. Νόμος 3500/2006 (Ενδοοικογενειακή βία): α) προστατεύει παιδιά από κακοποίηση (ψυχολογική ή σωματική) β) Οι εκπαιδευτικοί έχουν υποχρέωση να αναφέρουν περιστατικά

5. Νόμος 4624/2019 (Προστασία προσωπικών δεδομένων – GDPR στην Ελλάδα): α) προστασία των προσωπικών στοιχείων (βαθμοί, στοιχεία υγείας) β) δεν επιτρέπεται έκθεση/διαρροή δεδομένων χωρίς χρήσιμο λόγο

6. Κανονισμοί σχολείων & εγκύκλιοι Υπουργείου Παιδείας: Υποχρέωση για την ασφάλεια των μαθητών (προστασία από εκφοβισμό, σωματική ή ψυχολογική κακοποίηση)

7. Συνήγορος του παιδιού (Ν. 3094/2003): Δέχεται καταγγελίες μαθητών και ελέγχει την παραβίαση δικαιωμάτων τους.

Νόμος 2101/1992 Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού.

Κάθε παιδί δικαιούται να απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που αναφέρονται σ' αυτές, χωρίς καμία απολύτως διάκριση ιδίως εξαιτίας της φυλής, του χρώματος, του φύλλου, της γλώσσας, της θρησκείας, κοινωνικής καταγωγής, της περιουσίας, της γέννησης ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης.

Δικαίωμα επιβίωσης: Το δικαίωμα στη ζωή και την ικανοποίηση των βασικών αναγκών (για παράδειγμα, επαρκές επίπεδο διαβίωσης, στέγη, διατροφή, ιατρική περίθαλψη).

Δικαίωμα ανάπτυξης: Δικαιώματα που επιτρέπουν στα παιδιά να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τις δυνατότητες τους (για παράδειγμα εκπαίδευση, παιχνίδι και αναψυχή, πολιτιστικές δραστηριότητες, πρόσβαση σε πληροφορίες και ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας).

Δικαίωμα συμμετοχής: Δικαιώματα που επιτρέπουν στα παιδιά και στους εφήβους να έχουν ενεργό ρόλο στις κοινότητες τους (για παράδειγμα, η ελευθερία να εκφράζουν τη γνώμη τους, να έχουν λόγο σε ζητήματα που αφορούν τη ζωή τους, να εντάσσονται σε ομίλους).

Δικαιώματα προστασίας: Δικαιώματα που είναι απαραίτητα για την ασφάλεια των παιδιών και των εφήβων από κάθε μορφή κακοποίησης, εγκατάλειψης και εκμετάλλευσης (για παράδειγμα, ειδική μέριμνα για παιδιά πρόσφυγες και προστασία από τη συμμετοχή σε ένοπλες συγκρούσεις, την παιδική εργασία, τη σεξουαλική εκμετάλλευση, τα βασανιστήρια και τη χρήση ναρκωτικών).

Νόμος 1837/1989: Για την παιδική εργασία

Στην Ελλάδα, η παιδική εργασία απαγορεύεται γενικά για ανήλικους κάτω των 15 ετών, ενώ για όσους είναι 15-18 ετών επιτρέπεται υπό αυστηρές προϋποθέσεις που προστατεύουν την υγεία, την εκπαίδευση και την ηθική τους ανάπτυξη. Απαγορεύεται η νυχτερινή εργασία (22:00-06:00), οι βαριές/επικίνδυνες εργασίες και η υπέρβαση συγκεκριμένων ωραρίων.

Νόμος 4800/2021: Οικογένεια

Ο παρών νόμος αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του τεκνού διά της ενεργού παρουσίας και των δύο γονέων κατά την ανατροφή του και την εκπλήρωση της ευθύνης τους έναντι αυτού. Αντικείμενο

του παρόντος νόμου αποτελεί η αναμόρφωση των σχέσεων μεταξύ γονέων και τέκνου μετά τη διακοπή της συμβίωσης, το διαζύγιο, την ακύρωση του γάμου ή τη λύση του συμφώνου συμβίωσης.

Τα δικαιώματα των παιδιών – θυμάτων εγκληματικών πράξεων

Άρθρο 19: Τα προστατευτικά μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν, όπου χρειάζεται, αποτελεσματικές διαδικασίες για την εκπόνηση κοινωνικών προγραμμάτων, που θα αποσκοπούν την παροχή απαραίτητης υποστήριξης στο παιδί και σε αυτούς που έχουν την επιμέλεια του, καθώς και για άλλες μορφές πρόνοιας και για το χαρακτηρισμό, την αναφορά, την παραπομπή, την ανάκριση, την περίθαλψη και την παρακολούθηση της εξέλιξης του σε περιπτώσεις κακής μεταχείρισης του παιδιού και όπου χρειάζεται για διαδικασίες δικαστικής παρέμβασης.

Άρθρο 12/2009: Παιδί-θύμα ή παιδί-μάρτυρας ενός εγκλήματος πρέπει να έχει την ευκαιρία να ασκεί πλήρως το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης της άποψης του και σύμφωνα με το ψήφισμα 2005/20 του Οικονομικού και Κοινωνικού συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών, <<Κατευθυντήριες γραμμές για δικαιοσύνη σε θέματα που αφορούν παιδιά-θύματα και μάρτυρες εγκλήματος>>.

Άρθρο 13/2011, Δικαίωμα στην ελευθερία από μορφές βίας:

Υποχρεώσεις των Κρατών και ευθύνες της οικογένειας και άλλων παραγόντων. Οι αναφορές σε «Κράτη μέρη» σχετίζονται με τις υποχρεώσεις των Κρατών μερών να αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους απέναντι στα παιδιά όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε επαρχιακό και δημοτικό επίπεδο. Αυτές οι ειδικές υποχρεώσεις είναι η δέουσα επιμέλεια και η υποχρέωση πρόληψης της βίας ή παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η υποχρέωση προστασίας των παιδιών που είναι θύματα και μάρτυρες από παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η υποχρέωση διερεύνησης και τιμωρίας των υπευθύνων και η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε ένδικο μέσα προσφυγής για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα Κράτη μέρη, επιπλέον, πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα άτομα τα οποία, στο πλαίσιο της εργασίας τους, είναι υπεύθυνα για την πρόληψη, την προστασία και την αντίδραση στη βία και στα συστήματα δικαιοσύνης αντιμετωπίζουν τις ανάγκες και σέβονται τα δικαιώματα των παιδιών.

Καταγγελία.

Η Επιτροπή συνιστά ανεπιφύλακτα σε όλα τα Κράτη Μέρη να αναπτύξουν ασφαλείς, προβεβλημένους, εμπιστευτικούς και προσβάσιμους μηχανισμούς υποστήριξης για τα παιδιά, τους εκπροσώπους τους και άλλους ώστε να καταγγέλλουν περιστατικά βίας σε βάρος παιδιών, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης 24ωρων τηλεφωνικών γραμμών χωρίς χρέωση και άλλων ICTs.

Διερεύνηση.

Η διερεύνηση περιπτώσεων βίας, είτε καταγγέλλονται από το παιδί, είτε από εκπρόσωπό του ή τρίτο, πρέπει να πραγματοποιείται από ειδικευμένους

επαγγελματίες που έχουν λάβει ειδική για τον ρόλο και ολοκληρωμένη εκπαίδευση και απαιτεί μια ευαίσθητα για τα παιδιά προσέγγιση που βασίζεται στα δικαιώματα του παιδιού. Κατά τη διαδικασία διερεύνησης πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην αποφυγή υποβολής του παιδιού σε περαιτέρω βλάβη. Για αυτόν τον σκοπό, όλα τα μέρη υποχρεούνται να ζητούν την έκφραση των απόψεων του παιδιού και να δίνουν τη δέουσα προσοχή σε αυτές.

“Μέριμνα”

Είναι μία από τις πολλές υπηρεσίες που απαιτούνται για την «προαγωγή της σωματικής και ψυχολογικής ανάκαμψης και της κοινωνικής επανένταξης» για παιδιά που έχουν βιώσει βία και πρέπει να λαμβάνει χώρα «σε ένα περιβάλλον που προάγει την υγεία, τον αυτοσεβασμό και την αξιοπρέπεια του παιδιού» (άρθρο 39). Πρέπει να διατίθεται πλήρες φάσμα υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων οικογενειακών συσκέψεων και άλλων παρόμοιων πρακτικών. Απαιτούνται επίσης υπηρεσίες και περίθαλψη για τους δράστες της βίας, ιδίως για τους δράστες παιδιά. Οι παρεμβάσεις πρέπει να είναι υποστηρικτικές και με κανένα τρόπο τιμωρητικές.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1989, για να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα παιδιά, μετατρέποντάς τους από παθητικούς αποδέκτες φιλανθρωπίας σε ανθρώπινα όντα με ένα ξεχωριστό σύνολο δικαιωμάτων. Η Σύμβαση αναγνωρίζει ότι η παιδική ηλικία είναι μια ευάλωτη στιγμή και ότι τα παιδιά χρειάζονται ειδική φροντίδα και προστασία.

Είναι το πρώτο παγκόσμιο σύνολο νομικά δεσμευτικών δικαιωμάτων που ισχύουν για όλα τα παιδιά. Έχει επικυρωθεί από κάθε χώρα της γης, με εξαίρεση τις Ηνωμένες Πολιτείες, καθιστώντας την ως την πιο ευρέως επικυρωμένη συμφωνία για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην παγκόσμια ιστορία.

Μέσω των 54 άρθρων της, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού θέτει τα πρότυπα για την ευημερία των παιδιών σε κάθε στάδιο της ανάπτυξής τους. Ισχύει για όλα τα παιδιά κάτω των 18 ετών (ο ορισμός του παιδιού), ανεξαρτήτως φύλου, προέλευσης, θρησκείας, αναπηρίας.

Η Σύμβαση καθοδηγείται από τέσσερις θεμελιώδεις αρχές που ισχύουν για κάθε παιδί:

- Όχι στις Διακρίσεις (άρθρο 2).
- Το καλύτερο συμφέρον του παιδιού (άρθρο 3).
- Επιβίωση, ανάπτυξη και προστασία (άρθρο 6).

- Ελευθερία γνώμης και συμμετοχή (άρθρο 12).

Προαιρετικά πρωτόκολλα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού

Η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε δύο προαιρετικά πρωτόκολλα στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, το 2000: **την προστασία των παιδιών από τη συμμετοχή σε ένοπλες συγκρούσεις και από τη σεξουαλική εκμετάλλευση**. Από το 2014, ένα τρίτο προαιρετικό πρωτόκολλο επέτρεψε στα παιδιά να αναφέρουν παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους απευθείας στην Επιτροπή Δικαιωμάτων του Παιδιού, η οποία ελέγχει τη συμμόρφωση με τη ΣΔΠ.

Οι Παγκόσμιοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης στοχεύουν στη διασφάλιση της **ισότητας και της ευημερίας των παιδιών**, εξασφαλίζοντας ότι όλοι έχουν ίδιες ευκαιρίες στην ζωή, σε κάθε χώρα έως το 2030.

Στόχος 1: Μηδενική φτώχεια

1.2. Μείωση κατά το ήμισυ της αναλογίας ανδρών, γυναικών και παιδιών όλων των ηλικιακών ομάδων, που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.

Στόχος 2: Μηδενική πείνα

2.1. Τέλος στην πείνα και διασφάλιση της πρόσβασης όλων των ανθρώπων σε ασφαλή, θρεπτική και επαρκή τροφή, συμπεριλαμβανομένων των βρεφών.

2.2. Τέλος σε όλες τις μορφές κακής διατροφής και επίτευξη των διεθνώς συμφωνηθέντων στόχων ενάντια στην καχεξία και τη εξασθένηση των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών, μέχρι το 2025.

Στόχος 3: Καλή υγεία και ευημερία

3.2. Τέλος στους αποτρέψιμους θανάτους νεογνών και παιδιών κάτω των πέντε ετών.

Στόχος 4: Ποιοτική εκπαίδευση

4.1. Διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης όλων των κοριτσιών και αγοριών σε ισότιμη και ποιοτική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που οδηγεί σε συναφή και αποτελεσματικά μαθησιακά οφέλη.

4.2. Διασφάλιση ότι όλα τα κορίτσια και τα αγόρια θα έχουν πρόσβαση σε ποιοτική ανάπτυξη και φροντίδα κατά την προσχολική ηλικία, ώστε να είναι έτοιμα για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

<<...Όταν έστω και ένα μόνο παιδί στερείται τα δικαιώματά του, τότε ακυρώνεται η έννοια "δικαιώματα του ανθρώπου". Τα παιδιά χρειάζονται την αγάπη μας και τη φροντίδα μας όχι μόνο την παγκόσμια ημέρα του παιδιού, αλλά όλες τις μέρες του χρόνου...>>

Αντώνης Σαμαράκης

Παγκόσμια ημέρα του παιδιού

Στις **20 Νοεμβρίου 1959** ο ΟΗΕ υιοθέτησε τη «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού» και το 1989 τη «**Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού**». Για αυτό και η **20η Νοεμβρίου** έχει καθιερωθεί ως «Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού», μια ημέρα αφιερωμένη σε όλα τα παιδιά του κόσμου.

Η Σύμβαση αυτή αναγνωρίζει ότι το παιδί σε ηλικία 18 ετών και κάτω, χρειάζεται ειδική φροντίδα και προστασία λόγω της φυσικής και διανοητικής του ανωριμότητας, πράγμα που πριν την υπογραφή της, δεν θεωρούταν αυτονόητο.

Η Χάρτα των Δικαιωμάτων του Παιδιού

- Δικαιούμαι να έρθω στη ζωή. Δικαιούμαι να υπάρξω.
- Δικαιούμαι να ζήσω σε έναν κόσμο που σέβεται και προστατεύει το φυσικό περιβάλλον.
- Δικαιούμαι να έχω ελεύθερη πρόσβαση στο μαγικό κόσμο της γνώσης.
- Δικαιούμαι να έχω ελεύθερο χρόνο και χώρο για να παίζω.
- Δικαιούμαι να μάθω τι είναι καλό για την ψυχική και τη σωματική μου υγεία.
- Δικαιούμαι να περνάω αρκετό χρόνο με τους γονείς μου.
- Δικαιούμαι να ζήσω με αθωότητα και ανεμελιά τα παιδικά μου χρόνια.
- Δικαιούμαι να ζήσω σε μια κοινωνία που προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα.
- Δικαιούμαι έναν κόσμο ανθρώπινο, δίκαιο και ειρηνικό. Έναν κόσμο στον οποίο θα μεγαλώσω αύριο τα δικά μου παιδιά.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

Αρχικά, η έννοια της παιδικής φτώχειας περιλαμβάνει όχι μόνο την οικονομική αδυναμία μιας οικογένειας, αλλά και τη γενικότερη έλλειψη ευκαιριών. Τα παιδιά που μεγαλώνουν σε φτωχό περιβάλλον συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε βασικά αγαθά, όπως επαρκής διατροφή, κατάλληλη κατοικία και υπηρεσίες υγείας. Επιπλέον, στερούνται ευκαιρίες για ψυχαγωγία και κοινωνική συμμετοχή, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την ανάπτυξή τους.

Σημαντική διάσταση του φαινομένου αποτελούν τα αίτια της παιδικής φτώχειας. Η ανεργία των γονέων αποτελεί έναν από τους βασικότερους παράγοντες, καθώς μειώνει το οικογενειακό εισόδημα. Επιπλέον, οι οικονομικές κρίσεις οδηγούν σε αύξηση της φτώχειας, καθώς περιορίζονται οι θέσεις εργασίας και μειώνονται οι μισθοί. Άλλοι παράγοντες είναι οι κοινωνικές ανισότητες, οι οποίες δημιουργούν μεγάλες διαφορές μεταξύ των πολιτών καθώς και οι πόλεμοι και οι μεταναστευτικές ροές, που αναγκάζουν πολλές οικογένειες να ζουν σε δύσκολες συνθήκες.

Οι συνέπειες της παιδικής φτώχειας είναι ιδιαίτερα σοβαρές και πολυδιάσπαστες. Σε σωματικό επίπεδο, η κακή διατροφή και η έλλειψη ιατρικής φροντίδας μπορεί να οδηγήσουν σε προβλήματα υγείας και καθυστέρηση στην ανάπτυξη. Σε ψυχολογικό επίπεδο, τα παιδιά βιώνουν συχνά άγχος, φόβο και ανασφάλεια, ενώ μπορεί να αναπτύξουν χαμηλή αυτοεκτίμηση. Επιπλέον, η φτώχεια επηρεάζει την εκπαίδευση, καθώς πολλά παιδιά δεν έχουν τις απαραίτητες συνθήκες για μελέτη ή αναγκάζονται να εγκαταλείψουν το σχολείο.

Τέλος, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι τρόποι αντιμετώπισης της παιδικής φτώχειας. Η ενίσχυση των οικογενειών μέσω οικονομικών επιδομάτων, η παροχή δωρεάν εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης και η δημιουργία κοινωνικών δομών στήριξης αποτελούν βασικά μέτρα. Παράλληλα, η δράση των κοινωνικών οργανώσεων και η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας συμβάλλουν σημαντικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η Παιδική Παραμέληση-Μια Σιωπηλή Μορφή Κακοποίησης

Η παιδική παραμέληση αποτελεί μία από τις πιο σοβαρές αλλά συχνά αόρατες μορφές κακοποίησης. Δεν εκδηλώνεται πάντα με εμφανή σημάδια, όπως η σωματική βία, αλλά επηρεάζει βαθιά την ψυχική και σωματική ανάπτυξη του παιδιού. Πρόκειται για την αδυναμία ή την αμέλεια των γονέων ή κηδεμόνων να καλύψουν βασικές ανάγκες του παιδιού όπως η τροφή, η φροντίδα, η εκπαίδευση και η συναισθηματική υποστήριξη. Τα αίτια της παιδικής παραμέλησης είναι ποικίλα και συχνά συνδέονται με κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες. Η φτώχεια, η ανεργία, η έλλειψη παιδείας, αλλά και ψυχολογικά προβλήματα των γονέων, όπως η κατάθλιψη ή οι εξαρτήσεις, μπορούν να οδηγήσουν σε αμέλεια. Επιπλέον, η έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης και η απομόνωση μιας οικογένειας εντείνουν το πρόβλημα. Η παραμέληση μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως η σωματική παραμέληση (έλλειψη τροφής, υγιεινής, ιατρικής φροντίδας,) η εκπαιδευτική (μη φοίτηση στο σχολείο) και η συναισθηματική (έλλειψη αγάπης και ενδιαφέροντος). Τα παιδιά που βιώνουν παραμέληση συχνά εμφανίζουν χαμηλή αυτοεκτίμηση, δυσκολίες στις σχέσεις και καθυστέρηση στην ανάπτυξη. Οι συνέπειες της παιδικής παραμέλησης είναι σοβαρές και μακρόχρονες. Το παιδί μπορεί να αντιμετωπίσει προβλήματα υγείας, μαθησιακές δυσκολίες και ψυχικές διαταραχές. Σε κοινωνικό επίπεδο, η παραμέληση συμβάλει στη διαίωνιση του κύκλου της φτώχειας και της βίας, καθώς τα παιδιά που μεγαλώνουν σε τέτοιες συνθήκες είναι πιθανό να αναπαράγουν αντίστοιχα πρότυπα στη ζωή τους.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ορισμός και Νομική Πλευρά

Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) ορίζει την παιδική εργασία ως κάθε εργασία που στερεί από τα παιδιά την παιδική ηλικία τους, την εκπαίδευση και θέτει σε κίνδυνο την υγεία και την ανάπτυξή τους. Η διάκριση μεταξύ επικίνδυνης εργασίας και ελαφριάς απασχόλησης είναι σημαντική για τον νόμο: ενώ κάποια ελαφριά απασχόληση μπορεί να ενθαρρύνει δεξιότητες και ευθύνη, η παιδική εργασία χαρακτηρίζεται από εκμετάλλευση και παραβίαση δικαιωμάτων.

Στατιστικά Δεδομένα 2026

Το 2026, σύμφωνα με εκθέσεις της ILO/UNICEF: Περίπου 160 εκατομμύρια παιδιά εργάζονται παγκοσμίως, αύξηση μετά από μια δεκαετία μείωσης λόγω οικονομικής αστάθειας και COVID-19. Από αυτά, 79 εκατομμύρια εργάζονται σε επικίνδυνες συνθήκες (γεωργία με επικίνδυνα μηχανήματα, εξορυκτική εργασία, δευτερογενείς βιομηχανίες). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες τιμές παιδικής εργασίας καταγράφονται σε Αφρική και Νότια Ασία, αλλά η οικονομική αβεβαιότητα στις αναπτυσσόμενες χώρες αυξάνει πιέσεις και εκεί.

Αιτίες Παιδικής Εργασίας

Οι κύριοι παράγοντες που τροφοδοτούν την παιδική εργασία είναι:
Οικονομική φτώχεια: οικογένειες που δεν μπορούν να καλύψουν βασικές ανάγκες.

Έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση: υψηλά δίδακτρα, αποστάσεις από σχολεία, έλλειψη υποδομών.

Κοινωνικές και πολιτισμικές αντιλήψεις: όπου η εργασία θεωρείται κοινωνικά αποδεκτή ή ακόμα και απαραίτητη.

Ανεργία ενηλίκων: όταν τα μεγαλύτερα μέλη της οικογένειας δεν μπορούν να εργαστούν, τα παιδιά αναλαμβάνουν εργασία.

Μετανάστευση και προσφυγικές κρίσεις: τα παιδιά αποτελούν εύκολη «λύση» για εργοδότες που θέλουν φθηνά εργατικά χέρια.

Συνέπειες στην Εκπαίδευση και Υγεία

Η παιδική εργασία έχει πολλαπλές επιπτώσεις, όπως:

Εκπαίδευση: αύξηση της διαρροής μαθητών από το σχολείο, μείωση επίδοσης και μελλοντικών ευκαιριών.

Υγεία: σωματική κόπωση, επαγγελματικά ατυχήματα, ψυχολογική πίεση.

Σύγχρονες Μορφές Παιδικής Εργασίας

Το 2026 έχουμε νέες μορφές παιδικής εργασίας:

Ψηφιακή εκμετάλλευση: εργασία σε διαδικτυακές πλατφόρμες χωρίς προστασία δικαιωμάτων.

Εργασία στον αγροτικό τομέα με μισθούς κάτω του νόμιμου.

Κατασκευή και επεξεργασία πρώτων υλών χωρίς μέτρα ασφάλειας.

Νομικό Πλαίσιο και Πολιτικές

Κυριότερες Συνθήκες:

Διεθνείς Συμβάσεις (π.χ. ILO 138, 182)

Εθνική Νομοθεσία που απαγορεύει την παιδική εργασία και καθορίζει ελάχιστη ηλικία.

Ωστόσο, η εφαρμογή διαφέρει ανά χώρα και σε πολλές περιπτώσεις η έλλειψη ελέγχων επιτρέπει την παράκαμψη των νόμων.

Ο Ρόλος Διεθνών Οργανισμών και ΜΚΟ

Οργανισμοί όπως η UNICEF, ΔΟΕ, UNESCO και πλήθος ΜΚΟ εργάζονται για:

Την ενίσχυση συστημάτων εκπαίδευσης.

Την οικονομική υποστήριξη οικογενειών σε κίνδυνο.

Την ευαισθητοποίηση κοινού.

Καλές Πρακτικές και Προτάσεις

Για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το φαινόμενο απαιτούνται:
Ενίσχυση της κοινωνικής πρόνοιας για οικογένειες σε φτώχεια.
Πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση ως δικαίωμα.
Προγράμματα κατάρτισης ενηλίκων ώστε να υπάρχει εργασία για τους γονείς.
Έλεγχος και αυστηροποίηση εφαρμογής νόμων.

ΠΑΙΔΙΑ ΣΕ ΕΜΠΟΛΕΜΕΣ ΖΩΝΕΣ

Ποιες είναι οι συνθήκες στις οποίες επιβιώνουν τα παιδιά;

Η καθημερινότητά τους χαρακτηρίζεται από συνεχή φόβο και ανασφάλεια, καθώς εκτίθενται σε βομβαρδισμούς, πυροβολισμούς και γενικευμένη βία. Πολλά από αυτά τα παιδιά στερούνται βασικά αγαθά, όπως τροφή, καθαρό νερό και κατάλληλη στέγαση, γεγονός που οδηγεί συχνά σε υποσιτισμό και σοβαρά προβλήματα υγείας. Παράλληλα, η πρόσβασή τους στην εκπαίδευση διακόπτεται, είτε επειδή τα σχολεία έχουν καταστραφεί είτε επειδή οι συνθήκες δεν επιτρέπουν τη φοίτηση, στερώντας τους έτσι σημαντικές ευκαιρίες για το μέλλον τους. Επιπλέον, η έλλειψη ιατρικής φροντίδας αποτελεί σοβαρό πρόβλημα, καθώς τραυματισμοί και ασθένειες συχνά μένουν χωρίς θεραπεία.

Οι ψυχολογικές συνέπειες είναι εξίσου βαριές: τα παιδιά αυτά βιώνουν άγχος, φόβο, θλίψη και τραυματικές

εμπειρίες που μπορεί να τα επηρεάσουν για όλη τους τη ζωή. Πολλά αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να γίνουν πρόσφυγες, ζώντας σε καταυλισμούς με δύσκολες συνθήκες ή ακόμα και χωρισμένα από τις οικογένειές τους.

Τέλος, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου τα παιδιά πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης, όπως παιδική εργασία, κακοποίηση ή ακόμα και στρατολόγηση σε ένοπλες ομάδες. Η κατάσταση αυτή αποτελεί σοβαρή παραβίαση των βασικών δικαιωμάτων του παιδιού, όπως το δικαίωμα στην ασφάλεια, την εκπαίδευση και την υγεία. Για τον λόγο αυτό, η διεθνής κοινότητα και οργανισμοί ανθρωπιστικής βοήθειας προσπαθούν να παρέχουν στήριξη, ωστόσο τα προβλήματα παραμένουν έντονα.

Είναι σημαντικό οι πολίτες να ενημερώνονται και να ευαισθητοποιούνται, αναγνωρίζοντας ότι ακόμα και μικρές πράξεις μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της ζωής αυτών των παιδιών.

Ποια από τα δικαιώματα τους καταπατούνται;

Τα παιδιά που ζουν σε εμπόλεμες ζώνες στερούνται βασικά δικαιώματα που θα έπρεπε να είναι αυτονόητα και κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Πρώτα απ' όλα, παραβιάζεται το θεμελιώδες δικαίωμα στη ζωή και την ασφάλεια, καθώς τα παιδιά εκτίθενται καθημερινά σε βία, βομβαρδισμούς και ένοπλες συγκρούσεις, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά να τραυματίζονται ή ακόμη και να χάνουν τη ζωή τους. Παράλληλα, καταπατάται το δικαίωμα σε αξιοπρεπή διαβίωση, αφού χάνουν τα σπίτια τους και συχνά ζουν σε καταυλισμούς προσφύγων ή σε ακατάλληλες συνθήκες, χωρίς επαρκή τροφή και καθαρό νερό, γεγονός που οδηγεί σε υποσιτισμό και σοβαρά προβλήματα υγείας. Επιπλέον, το δικαίωμα στην υγεία δεν διασφαλίζεται, καθώς η έλλειψη ιατρικής περίθαλψης καθιστά αδύνατη τη θεραπεία τραυματισμών και ασθενειών. Το δικαίωμα στην εκπαίδευση επίσης παραβιάζεται, αφού πολλά σχολεία καταστρέφονται ή παύουν να λειτουργούν, στερώντας από τα παιδιά τη δυνατότητα μόρφωσης και εξέλιξης. Ακόμη, παραβιάζεται το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή, καθώς πολλά παιδιά αποχωρίζονται τους γονείς τους ή μένουν ορφανά λόγω του πολέμου. Ιδιαίτερα σοβαρή είναι και η παραβίαση του δικαιώματος προστασίας από κάθε μορφή βίας και εκμετάλλευσης, αφού πολλά παιδιά πέφτουν θύματα κακοποίησης, παιδικής εργασίας ή ακόμα και στρατολόγησης σε ένοπλες ομάδες. Τέλος, ο πόλεμος στερεί από τα παιδιά το δικαίωμα σε μια φυσιολογική παιδική ηλικία, με παιχνίδι, ξεγνοιασιά και ασφάλεια, αναγκάζοντάς τα να μεγαλώσουν πρόωρα μέσα στον φόβο και την ανασφάλεια. Συνεπώς, γίνεται φανερό ότι σε συνθήκες πολέμου παραβιάζονται σχεδόν όλα τα βασικά δικαιώματα των παιδιών, γεγονός που καθιστά αναγκαία την άμεση παρέμβαση της διεθνούς κοινότητας και την ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Πόσα παιδιά πεθαίνουν από τον πόλεμο καθημερινά;

Περισσότερο από 100.000 παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο από πολέμους και συγκεκριμένα περίπου 280-300 την ημέρα. Για παράδειγμα στην Γάζα πέθαναν 19.000 παιδιά, και 25.000 τραυματίστηκαν.

Ποιες είναι οι συνέπειες στις ζωές των παιδιών μετέπειτα;

Οι εμπειρίες που βιώνουν τα παιδιά σε εμπόλεμες ζώνες δεν τελειώνουν με το τέλος του πολέμου, αλλά τα επηρεάζουν βαθιά και μακροχρόνια σε πολλούς τομείς της ζωής τους. Αρχικά, οι ψυχολογικές συνέπειες είναι ιδιαίτερα έντονες, καθώς πολλά παιδιά εμφανίζουν άγχος, φόβο, κατάθλιψη και μετατραυματικό στρες, λόγω των τραυματικών εμπειριών που έχουν ζήσει, όπως η απώλεια αγαπημένων προσώπων ή η έκθεσή τους σε βία. Αυτές οι εμπειρίες μπορεί να επηρεάσουν την αυτοπεποίθησή τους, τις σχέσεις τους με άλλους ανθρώπους και τη γενικότερη ψυχική τους υγεία στην ενήλικη ζωή. Παράλληλα, η διακοπή της εκπαίδευσης έχει σοβαρές συνέπειες στο μέλλον τους, καθώς πολλά παιδιά δεν αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να βρουν εργασία και να εξασφαλίσουν μια αξιοπρεπή ζωή. Αυτό οδηγεί συχνά σε φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Επιπλέον, οι δύσκολες συνθήκες διαβίωσης και η έλλειψη ιατρικής φροντίδας κατά τη διάρκεια του πολέμου μπορεί να προκαλέσουν μόνιμα προβλήματα υγείας ή αναπηρίες, που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής τους.

Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι πολλά παιδιά, έχοντας μεγαλώσει μέσα στη βία, δυσκολεύονται να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία, καθώς μπορεί να έχουν συνηθίσει σε επιθετικές συμπεριφορές ή να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επικοινωνία και την εμπιστοσύνη προς τους άλλους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, υπάρχει και ο κίνδυνος να αναπαραχθεί ο κύκλος της βίας, με τα παιδιά αυτά να εμπλέκονται αργότερα σε συγκρούσεις ή παραβατικές συμπεριφορές.

Τέλος, η εμπειρία της προσφυγιάς επηρεάζει τη ζωή τους μακροπρόθεσμα, καθώς καλούνται να προσαρμοστούν σε νέες χώρες και πολιτισμούς, αντιμετωπίζοντας συχνά δυσκολίες ένταξης, διακρίσεις και κοινωνική απομόνωση. Συνεπώς, γίνεται φανερό ότι ο πόλεμος δεν επηρεάζει μόνο το παρόν των παιδιών, αλλά καθορίζει σε μεγάλο βαθμό και το μέλλον τους, δημιουργώντας εμπόδια που μπορεί να τα συνοδεύουν σε όλη τους τη ζωή.

Ποια είναι η ευθύνη της διεθνούς κοινότητας;

Η διεθνής κοινότητα έχει καθοριστική ευθύνη για την προστασία των παιδιών που ζουν σε εμπόλεμες ζώνες, καθώς αποτελείται από κράτη και οργανισμούς που οφείλουν να διασφαλίζουν την ειρήνη, την ασφάλεια και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρώτα απ' όλα, βασική της υποχρέωση είναι η πρόληψη και ο τερματισμός των συγκρούσεων μέσω διπλωματικών λύσεων, διαπραγματεύσεων και ειρηνευτικών αποστολών, με στόχο τη μείωση της βίας που πλήττει κυρίως τους άμαχους πληθυσμούς και ιδιαίτερα τα παιδιά.

Παράλληλα, οργανισμοί όπως ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η UNICEF έχουν την ευθύνη να παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια, εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε τροφή, καθαρό νερό, ιατρική περίθαλψη και εκπαίδευση για τα παιδιά που βρίσκονται σε ανάγκη. Εξίσου σημαντικός είναι ο ρόλος οργανώσεων όπως η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, που προσφέρουν άμεση βοήθεια σε θύματα πολέμου και προστατεύουν τα δικαιώματά τους.

Επιπλέον, η διεθνής κοινότητα οφείλει να διασφαλίζει την εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, λαμβάνοντας μέτρα κατά των παραβιάσεων και επιβάλλοντας κυρώσεις όπου χρειάζεται. Αυτό περιλαμβάνει την προστασία των παιδιών από τη βία, την εκμετάλλευση και τη στρατολόγηση σε ένοπλες ομάδες. Τέλος, έχει ευθύνη να στηρίζει τα παιδιά και μετά το τέλος των συγκρούσεων, βοηθώντας στην αποκατάσταση της ζωής τους μέσω εκπαίδευσης, ψυχολογικής υποστήριξης και κοινωνικής ένταξης. Συνεπώς, η διεθνής κοινότητα δεν πρέπει να παραμένει αδιάφορη, αλλά να αναλαμβάνει ενεργό δράση, καθώς η προστασία των παιδιών σε εμπόλεμες ζώνες αποτελεί παγκόσμια ευθύνη και βασική προϋπόθεση για ένα πιο δίκαιο και ανθρώπινο μέλλον.

Πόσο αποτελεσματικοί είναι οι διεθνείς οργανισμοί στην προστασία των παιδιών;

Οι διεθνείς οργανισμοί, όπως ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, η UNICEF και η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προστασία των παιδιών σε εμπόλεμες ζώνες, ωστόσο η αποτελεσματικότητά τους είναι σχετική και εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Από τη μία πλευρά, οι οργανισμοί αυτοί προσφέρουν ζωτικής σημασίας ανθρωπιστική βοήθεια, όπως τροφή, καθαρό νερό, ιατρική περίθαλψη και εκπαίδευση, σώζοντας καθημερινά χιλιάδες ζωές παιδιών.

Επιπλέον, συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινότητας και ασκούν πίεση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ωστόσο, η δράση τους συχνά περιορίζεται από πολιτικά, οικονομικά και πρακτικά εμπόδια. Για παράδειγμα, δεν έχουν πάντα τη δυνατότητα να παρέμβουν άμεσα σε εμπόλεμες περιοχές, καθώς εξαρτώνται από τη συνεργασία των κρατών και την ασφάλεια των συνθηκών. Επιπλέον, οι πόροι τους δεν επαρκούν για να καλύψουν όλες τις ανάγκες, ενώ σε πολλές περιπτώσεις η βοήθεια καθυστερεί ή δεν φτάνει σε όλους όσους τη χρειάζονται. Σημαντικό εμπόδιο αποτελεί και το γεγονός ότι δεν έχουν τη δύναμη να σταματήσουν τους πολέμους, αλλά μόνο να μετριάσουν τις συνέπειές τους.

Συνεπώς, οι διεθνείς οργανισμοί είναι απαραίτητοι και συμβάλλουν ουσιαστικά στην προστασία των παιδιών, αλλά η αποτελεσματικότητά τους δεν είναι απόλυτη. Η πλήρης προστασία των παιδιών απαιτεί συνεργασία κρατών, πολιτική βούληση και ενεργή συμμετοχή των πολιτών, ώστε να αντιμετωπιστούν οι βαθύτερες αιτίες των συγκρούσεων.

Είναι αρκετή η ενημέρωση ή χρειάζεται δράση;

Η ενημέρωση είναι απαραίτητο πρώτο βήμα: όταν γνωρίζουμε τι συμβαίνει στα παιδιά που ζουν σε εμπόλεμες ζώνες, μπορούμε να καταλάβουμε τη σοβαρότητα της κατάστασης και να ευαισθητοποιηθούμε. Χωρίς γνώση, είναι δύσκολο να κινητοποιηθούμε ή να στηρίξουμε τους διεθνείς οργανισμούς και τις ανθρωπιστικές δράσεις. Η ενημέρωση, λοιπόν, μας δίνει **συνείδηση και κίνητρο**. Όμως η ενημέρωση από μόνη της δεν αρκεί. Η πραγματική αλλαγή έρχεται μέσω της δράσης. Ένας ενεργός πολίτης μπορεί να συμβάλει με πολλούς τρόπους:

- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις ή καμπάνιες στήριξης
- Συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης, τροφής ή ρούχων
- Οικονομική ενίσχυση οργανισμών όπως η UNICEF ή η Save the Children
- Διάδοση πληροφοριών σε σχολείο, κοινότητα ή social media για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση.

Η δράση δίνει πρακτικά αποτελέσματα και δείχνει ότι η αλληλεγγύη δεν μένει μόνο στα λόγια. Ιδανικά, η ενημέρωση και η δράση πρέπει να **συνοδεύουν η μία την άλλη**: η γνώση οδηγεί στην κατανόηση του προβλήματος και η δράση στην αντιμετώπισή του. Με αυτόν τον τρόπο, ακόμα και οι μικρές πρωτοβουλίες μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά στη ζωή των παιδιών.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Δικαιώματα του παιδιού στο διαδίκτυο

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία, την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια και στο ψηφιακό περιβάλλον. Οι οργανισμοί τονίζουν ότι η χρήση του διαδικτύου πρέπει να γίνεται με ασφάλεια και σεβασμό των δικαιωμάτων τους.

Διαδικτυακοί κίνδυνοι

Οι βασικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν την έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο, την επαφή με αγνώστους και την παραβίαση προσωπικών δεδομένων. Σύμφωνα με έρευνα, το 18% των παιδιών έχει δεχτεί να συναντήσει άτομο που γνώρισε online, ενώ αρκετά μοιράζονται προσωπικά δεδομένα.

Διαδικτυακός εκφοβισμός (Cyberbullying)

Ο διαδικτυακός εκφοβισμός αποτελεί μία από τις πιο σοβαρές απειλές για τα παιδιά. Μπορεί να συμβαίνει οποιαδήποτε στιγμή και να έχει σοβαρές ψυχολογικές συνέπειες. Έρευνες δείχνουν ότι σημαντικό ποσοστό παιδιών έχει βιώσει παρενόχληση στο διαδίκτυο.

Επιπτώσεις στους ανηλίκους

Οι διαδικτυακοί κίνδυνοι μπορούν να επηρεάσουν την ψυχική υγεία, την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική συμπεριφορά των παιδιών. Επιπλέον, η υπερβολική χρήση του διαδικτύου μπορεί να οδηγήσει σε εθισμό και απομόνωση.

Τρόποι προστασίας

Η ενημέρωση και η εκπαίδευση είναι βασικά μέσα προστασίας. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να θέτουν κανόνες και να ενθαρρύνουν τα παιδιά να μιλούν για ό,τι τους προβληματίζει στο διαδίκτυο.

Πιο αναλυτικά:

Με ποιους τρόπους μπορεί το παιδί να αντιμετωπίσει τους κινδύνους στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης;

Να είναι προσεκτικό στις διαδικτυακές συναναστροφές του: Το παιδί θα πρέπει να συνειδητοποιήσει, από την πρώτη στιγμή που αρχίζει να ασχολείται με το διαδίκτυο, ότι οι άνθρωποι με τους οποίους συναναστρέφεται online – ανεξάρτητα αν τους γνωρίζει καιρό ή αν είναι φιλικοί – παραμένουν άγνωστοι. Αν κάποιος το κάνει να νιώσει περίεργα ή του ζητήσει να κάνει πράγματα τα οποία δεν επιθυμεί τότε πρέπει να το εκμυστηρευτεί σε έναν ενήλικα που εμπιστεύεται. Και σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να επιχειρήσει να συναντήσει το διαδικτυακό του «φίλο» χωρίς πρώτα να έχει ενημερώσει τους γονείς του.

- Να διαφυλάσσει τα προσωπικά του στοιχεία: Όταν συνομιλεί με κάποιον στο διαδίκτυο ή όταν δημοσιεύει θα πρέπει να κρατά τα προσωπικά του στοιχεία ιδιωτικά. Αν χρησιμοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή αν έχει προφίλ σε κάποιο παιχνίδι είναι επιτακτική ανάγκη να θέσει όρια ασφαλείας στο ποιος θα έχει πρόσβαση στο περιεχόμενο που δημοσιεύει.

- Να ενημερωθεί για τα εργαλεία ασφαλείας: Αν κάποιος το ενοχλήσει διαδικτυακά είναι σημαντικό να ξέρει ότι μπορεί να αποθηκεύσει το μήνυμα ή τη συζήτηση. Ένας εύκολος τρόπος να το κάνει αυτό είναι να χρησιμοποιήσει το print screen και να αποθηκεύσει την εικόνα σε ένα αρχείο. Πολλές υπηρεσίες έχουν εργαλεία που δίνουν τη δυνατότητα να μπλοκάρει και να αναφέρει χρήστες που γίνονται ενοχλητικοί.

•Να διατηρεί τον έλεγχο: Αν το παιδί νιώσει άβολα με κάποιον που συνομιλεί στο διαδίκτυο θα πρέπει να έχει το θάρρος να μιλήσει σε κάποιον ενήλικα που εμπιστεύεται ή ακόμα και να το αναφέρει στην αστυνομία

Ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν για την προστασία των παιδιών;

Με σκοπό να προστατευτούν τα παιδιά από τους κινδύνους του διαδικτύου θα ληφθούν τα παρακάτω μέτρα:

- Να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης προσωπικής ευθύνης για τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, σε περιπτώσεις σοβαρών και επαναλαμβανόμενων παραβάσεων των διατάξεων για την προστασία των ανηλίκων, ιδίως όσον αφορά την επαλήθευση της ηλικίας.
- Να απαγορεύσουν τους αλγόριθμους συστάσεων βάσεις αλληλεπίδρασης για τους ανηλίκους και να απενεργοποιήσει από προεπιλογή τα πιο εθιστικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού.
- Να διαφυλάξουν τα συστήματα συστάσεων που δεν παρουσιάζουν περιεχόμενο σε ανηλίκους με βάση τη δημιουργία προφίλ.
- Να απαγορεύσουν στις πλατφόρμες να κερδοσκοπούν ή να παρέχουν οικονομικά ή υλικά κίνητρα για την επιρροή των παιδιών.
- Να εφαρμόζουν κατά τρόπο αυστηρό τους κανόνες του νόμου για την τεχνητή νοημοσύνη κατά των χειραγωγικών και παραπλανητικών μηνυμάτων.

Πως μπορούν τα παιδιά να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο με ασφάλεια;

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων: Διδάξτε τα παιδιά να μην δίνουν ποτέ διεύθυνση, τηλέφωνο, ονόματα σχολείων ή κωδικούς πρόσβασης. Οι κωδικοί πρέπει να είναι ισχυροί και να αλλάζουν αν παραβιαστούν.

•Ασφάλεια στα Social Media: Χρήση ιδιωτικού προφίλ (private) και αποδοχή αιτημάτων φιλίας μόνο από γνωστά άτομα. Αποφυγή ανάρτησης προκλητικών φωτογραφιών.

•Διαδικτυακοί «Φίλοι»: Ενημερώστε τα ότι οι άνθρωποι στο διαδίκτυο μπορεί να μην είναι αυτοί που φαίνονται. Απαγορεύστε τις συναντήσεις με άτομα που γνώρισαν online.

•Πολιτισμένη Συμπεριφορά: Εξηγήστε ότι ο εκφοβισμός (cyberbullying) είναι απαράδεκτος και πρέπει να αναφέρεται. Η διαδικτυακή συμπεριφορά πρέπει να διέπεται από σεβασμό.

•Κριτική Σκέψη: Μάθετε τα παιδιά να αμφισβητούν πληροφορίες, καθώς πολλές ειδήσεις μπορεί να είναι ψευδείς, και να εμπιστεύονται το ένστικτό τους αν κάτι τους φαίνεται περίεργο.

Πως μπορεί η επικοινωνία με αγνώστους να γίνει επικίνδυνη;

Οι γονείς μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά να προστατευτούν από αγνώστους στο διαδίκτυο με συνδυασμό ενημέρωσης, εμπιστοσύνης και πρακτικών κανόνων. Μερικές ουσιαστικές συμβουλές:

1. Ανοιχτή επικοινωνία. Να ενθαρρύνουν τα παιδιά να μιλούν χωρίς φόβο αν κάτι τα κάνει να νιώθουν άβολα. Πρέπει να ξέρουν ότι δεν θα τιμωρηθούν, αλλά θα υποστηριχθούν.

2. Μην μοιράζονται προσωπικά στοιχεία. Να εξηγούν ξεκάθαρα ότι δεν πρέπει να δίνουν:

- Όνομα, διεύθυνση, σχολείο
- Τηλέφωνο ή email
- Φωτογραφίες ή τοποθεσία

3. Προσοχή σε αγνώστους. Να μάθουν ότι δεν είναι όλοι αυτό που δείχνουν online. Ένας “φιλικός” άγνωστος μπορεί να έχει κακές προθέσεις.

4. Ρυθμίσεις ιδιωτικότητας. Να βοηθούν τα παιδιά να ρυθμίζουν σωστά τα προφίλ τους σε social media ώστε να είναι ιδιωτικά (private).

Ποιοι είναι οι κίνδυνοι από την δημοσίευση προσωπικών δεδομένων;

Η δημοσίευση προσωπικών πληροφοριών στο διαδίκτυο μπορεί να φαίνεται αθώα, αλλά κρύβει αρκετούς σοβαρούς κινδύνους:

1. Κλοπή ταυτότητας. Κάποιος μπορεί να χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως όνομα, ημερομηνία γέννησης ή φωτογραφίες για να προσποιηθεί ότι είναι εσύ και να κάνει απάτες.

2. Διαδικτυακή απάτη. Επιτήδριοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα σου για να σε εξαπατήσουν (όπως ψεύτικα μηνύματα).

3. Παραβίαση ιδιωτικότητας. Πληροφορίες όπως το πού βρίσκεσαι, το σχολείο ή οι συνήθειες σου μπορεί να αποκαλύψουν πολλά για την καθημερινότητά σου.

4. Στοχοποίηση από αγνώστους. Άτομα με κακές προθέσεις μπορούν να σε προσεγγίσουν πιο εύκολα όταν γνωρίζουν λεπτομέρειες για εσένα.

5. Εκφοβισμός (cyberbullying). Φωτογραφίες ή προσωπικές στιγμές μπορεί να χρησιμοποιηθούν για κοροϊδία, πίεση ή εκβιασμό.

6. Μόνιμο ψηφιακό αποτύπωμα. Ό,τι ανεβαίνει στο διαδίκτυο μπορεί να μείνει για πάντα, ακόμη κι αν το διαγράψεις.

7. Κίνδυνος για τη φυσική ασφάλεια. Η κοινοποίηση τοποθεσίας ή προγραμμάτων (π.χ. διακοπές) μπορεί να σε εκθέσει σε πραγματικούς κινδύνους.

Πως ένα παιδί μπορεί να πέσει θύμα εξαπάτησης στο διαδίκτυο;

Ένα παιδί μπορεί να πέσει θύμα εξαπάτησης στο διαδίκτυο με διάφορους τρόπους, συχνά επειδή δεν έχει ακόμη την εμπειρία να αναγνωρίσει τους κινδύνους. Οι πιο συνηθισμένες περιπτώσεις είναι:

1. Ψεύτικα προφίλ (catfishing). Κάποιος προσποιείται ότι είναι συνομήλικος ή φίλος για να κερδίσει την εμπιστοσύνη του παιδιού και μετά ζητά πληροφορίες ή φωτογραφίες.

2. Δώρα και “εύκολα κέρδη”. Μηνύματα όπως:

- “Κέρδισες ένα κινητό!”
- “Πάτα εδώ για δωρεάν παιχνίδια” μπορεί να οδηγήσουν σε απάτες ή κακόβουλα links.

3. Phishing (ψεύτικα μηνύματα) Το παιδί λαμβάνει email ή μήνυμα που φαίνεται αληθινό (π.χ. από παιχνίδι ή πλατφόρμα) και του ζητά να δώσει κωδικούς ή στοιχεία.

4. Ψεύτικοι διαγωνισμοί ή εφαρμογές. Εφαρμογές ή sites που ζητούν στοιχεία για “εγγραφή” αλλά στην πραγματικότητα συλλέγουν δεδομένα.

5. Online φίλοι που ζητούν συνάντηση. Ένας “φίλος” από το διαδίκτυο μπορεί να προσπαθήσει να κανονίσει συνάντηση στον πραγματικό κόσμο.

6. Πίεση για μυστικότητα. Ο απατεώνας μπορεί να πει:

- “Μην το πεις στους γονείς σου”
- “Είναι το μυστικό μας”

Ποιες μορφές διαδικτυακής παρενόχλησης υπάρχουν;

1. Διαδικτυακός εκφοβισμός Πρόκειται για συστηματική και επαναλαμβανόμενη επιθετική συμπεριφορά απέναντι σε ένα άτομο μέσω ψηφιακών μέσων. Χαρακτηρίζεται από πρόθεση πρόκλησης ψυχολογικής βλάβης, ανισορροπία δύναμης και διάρκεια στον χρόνο.

2. Διαδικτυακοί καβγάδες. Αφορά έντονες και συχνά δημόσιες αντιπαραθέσεις με επιθετικό ύφος. Η επικοινωνία γίνεται με αυξημένη ένταση και χωρίς σεβασμού, οδηγώντας σε κλιμάκωση της σύγκρουσης.

3. Προκλητική συμπεριφορά. Συνίσταται σε σκόπιμη πρόκληση και διατάραξη της επικοινωνίας μέσα σε διαδικτυακές κοινότητες. Ο στόχος είναι η δημιουργία έντασης και η αποσταθεροποίηση της συζήτησης.

4. Δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων. Περιλαμβάνει τη συλλογή και δημοσιοποίηση προσωπικών πληροφοριών χωρίς συναίνεση. Παραβιάζει την ιδιωτικότητα και μπορεί να εκθέσει το άτομο σε περαιτέρω κινδύνους.

5. Διαδικτυακή παρακολούθηση. Χαρακτηρίζεται από επίμονη και ανεπιθύμητη παρακολούθηση ή επικοινωνία. Δημιουργεί αίσθημα φόβου, απειλής και απώλειας ελέγχου στο άτομο που στοχοποιείται.

6. Υποκλοπή ταυτότητας Αφορά την πλαστοπροσωπία, όπου κάποιος χρησιμοποιεί την ταυτότητα άλλου ατόμου στο διαδίκτυο. Στόχος είναι η εξαπάτηση ή η πρόκληση βλάβης στη φήμη του.

7. Παρενόχληση μέσω μηνυμάτων. Περιλαμβάνει συνεχή αποστολή ανεπιθύμητων ή επιθετικών μηνυμάτων. Η συμπεριφορά αυτή είναι επαναλαμβανόμενη και δημιουργεί πίεση ή ενόχληση στον αποδέκτη.

8. Μη συναινετική κοινοποίηση προσωπικού υλικού. Αφορά τη διανομή ιδιωτικού ή ευαίσθητου περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του ατόμου. Παραβιάζει σοβαρά την ιδιωτικότητα και την αξιοπρέπεια.

Ποιοι κίνδυνοι σχετίζονται με τα διαδικτυακά παιχνίδια;

Τα διαδικτυακά παιχνίδια προσφέρουν ψυχαγωγία και κοινωνική αλληλεπίδραση, αλλά μπορούν να φέρουν και ορισμένους κινδύνους για τα παιδιά. Οι βασικότεροι είναι οι εξής:

1. Εθισμός στο παιχνίδι. Τα παιδιά μπορεί να αφιερώνουν υπερβολικό χρόνο στα παιχνίδια, παραμελώντας σχολείο, ύπνο, κοινωνικές δραστηριότητες και καθημερινές υποχρεώσεις.

2. Έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο. Ορισμένα παιχνίδια περιέχουν βία, σεξουαλικό περιεχόμενο ή γλώσσα που δεν είναι κατάλληλα για την ηλικία του παιδιού.

3. Κίνδυνοι από διαδικτυακή αλληλεπίδραση. Τα παιδιά μπορεί να έρθουν σε επαφή με αγνώστους, που μπορεί να είναι επιθετικοί, να κάνουν bullying ή να προσπαθήσουν να τα εκμεταλλευτούν.

4. Cyberbullying. Μπορεί να δεχτούν προσβλητικά μηνύματα, απειλές ή κοροϊδίες από άλλους παίκτες μέσα στο παιχνίδι.

5. Διαρροή προσωπικών δεδομένων. Μερικά παιχνίδια ζητούν πληροφορίες ή επιτρέπουν την κοινοποίηση στοιχείων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν από επιτήδειους.

6. Χρηματικοί κίνδυνοι. Τα παιδιά μπορεί να κάνουν αγορές μέσα στο παιχνίδι (in-app purchases) χωρίς επίγνωση των οικονομικών συνεπειών.

7. Επίδραση στην ψυχολογία. Η υπερβολική ενασχόληση μπορεί να προκαλέσει άγχος, ευερεθιστότητα, χαμηλή αυτοεκτίμηση ή δυσκολία συγκέντρωσης.

Πως μπορεί το διαδίκτυο να επηρεάσει την καθημερινότητα και τις συνήθειες των παιδιών;

Το διαδίκτυο μπορεί να επηρεάσει την καθημερινότητα και τις συνήθειες των παιδιών με πολλούς τρόπους, τόσο θετικούς όσο και αρνητικούς. Παρακάτω είναι μια αναλυτική εικόνα:

1. Χρόνος και καθημερινός προγραμματισμός. Η εύκολη πρόσβαση σε παιχνίδια, κοινωνικά δίκτυα και βίντεο μπορεί να μειώσει τον χρόνο που αφιερώνουν τα παιδιά στο διάβασμα, τον ύπνο ή άλλες δραστηριότητες, επηρεάζοντας τον καθημερινό τους προγραμματισμό.

2. Συνήθειες ύπνου. Η υπερβολική χρήση οθονών πριν τον ύπνο μπορεί να καθυστερήσει την ώρα που κοιμούνται τα παιδιά, με αποτέλεσμα κόπωση και μειωμένη απόδοση στο σχολείο.
3. Σωματική δραστηριότητα. Η παρατεταμένη καθιστική χρήση του διαδικτύου μπορεί να μειώσει την κίνηση και τη φυσική δραστηριότητα, οδηγώντας σε καθιστικό τρόπο ζωής.
4. Κοινωνικές συνήθειες. Το διαδίκτυο μπορεί να αντικαταστήσει προσωπικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Τα παιδιά μπορεί να προτιμούν την επικοινωνία μέσω μηνυμάτων από το παιχνίδι με φίλους στον φυσικό χώρο.
5. Μάθηση και πρόσβαση στην πληροφορία. Μπορεί να ενισχύσει θετικά τις συνήθειες μάθησης, δίνοντας άμεση πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό και γνώση, αλλά αν δεν υπάρχει καθοδήγηση, μπορεί να προκαλέσει αποπροσανατολισμό ή παραπληροφόρηση.
6. Συνήθειες κατανάλωσης μέσων. Τα παιδιά μπορεί να αποκτήσουν συνήθεια συνεχούς ελέγχου ειδοποιήσεων, scrolling ή παρακολούθησης βίντεο, μειώνοντας την ικανότητα συγκέντρωσης για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα.
7. Ψυχολογικές συνήθειες. Η συνεχής έκθεση σε περιεχόμενο μέσω κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να επηρεάσει την αυτοεκτίμηση, να δημιουργήσει πίεση για αποδοχή και να ενισχύσει σύγκριση με άλλους.
8. Καταναλωτικές συνήθειες. Η επαφή με διαδικτυακές διαφημίσεις και προσφορές μπορεί να ενισχύσει την επιθυμία για άσκοπες αγορές ή την αίσθηση ότι χρειάζονται συγκεκριμένα προϊόντα για να είναι “εντάξει” με τους φίλους τους.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Τα δικαιώματα του παιδιού αποτελούν βασικό μέρος μιας σύγχρονης και δίκαιης κοινωνίας. Παρόλο που έχουν θεσπιστεί διεθνείς κανόνες για την προστασία τους, πολλά παιδιά σε όλο τον κόσμο εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες, όπως φτώχεια, έλλειψη εκπαίδευσης και κακοποίηση. Για τον λόγο αυτό, έχουν δημιουργηθεί οργανισμοί που στοχεύουν στην προστασία και υποστήριξη των παιδιών.

Οι δομές και οι οργανισμοί που φιλοξενούν παιδιά αποτελούν σημαντικό μέρος της κοινωνικής πρόνοιας, καθώς προσφέρουν προστασία και φροντίδα σε ανήλικους που δεν μπορούν να ζήσουν με τις οικογένειές τους. Σε αυτές περιλαμβάνονται ιδρύματα παιδικής προστασίας, όπως ορφανοτροφεία και παιδικά χωριά, όπου τα παιδιά καλύπτουν βασικές ανάγκες, όπως στέγη, τροφή και εκπαίδευση. Παράλληλα, υπάρχουν δομές φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανήλικους, κυρίως πρόσφυγες ή μετανάστες, που παρέχουν ασφάλεια και υποστήριξη για την ομαλή ένταξή τους στην κοινωνία. Επιπλέον, λειτουργούν κέντρα προσωρινής φιλοξενίας και επείγουσας υποδοχής, τα οποία εξυπηρετούν παιδιά σε καταστάσεις κρίσης. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και οι διεθνείς

φορείς, που συμβάλλουν στην οργάνωση και λειτουργία αυτών των δομών. Συνολικά, οι οργανισμοί αυτοί στοχεύουν στη διασφάλιση ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ομαλή ανάπτυξη των παιδιών

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΙ;

Διεθνείς Οργανισμοί

- UNICEF
- UNHCR

Ελληνικοί Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ)

- Το Χαμόγελο του Παιδιού
- Μαζί για το Παιδί
- Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
- Παιδικά Χωριά SOS

Κρατικοί Φορείς και Ινστιτούτα

- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
- Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας
- Συνήγορος του Παιδιού

UNICEF

- Η UNICEF εργάζεται για την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, παρέχοντας υγειονομική περίθαλψη, εμβολιασμούς, διατροφή, πρόσβαση σε καθαρό νερό και υπηρεσίες αποχέτευσης και υγιεινής, εκπαίδευση, προστασία και ανθρωπιστική βοήθεια. Σήμερα, η UNICEF δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 190 χώρες και περιοχές (δηλαδή σε όλες τις χώρες του κόσμου εκτός από 5!), σώζοντας και βελτιώνοντας τις ζωές των παιδιών."
- Η UNICEF δέχεται δωρεές online μέσω πιστωτικής κάρτας ή πάγιας εντολής από τραπεζικό λογαριασμό σε όλες τις σελίδες δωρεών της.

Η UNICEF αναφέρει << Να μιλάμε για τα παιδιά που δεν μπορούν να μιλήσουν μόνα τους.>>

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Ο Ανδρέας γεννήθηκε στις 21 Απριλίου 1985. Από μικρός ήταν ένα παιδί με ιδιαίτερες ευαισθησίες και με τις «μικρές» του δυνάμεις πρόσφερε αγάπη και χαμόγελα σε όλους όσοι ήταν δίπλα του! Είχε την αγαπημένη του οικογένεια, τους φίλους του, τους συμμαθητές του, το δικό του σκυλάκι, που φρόντιζε και αγαπούσε. Είχε τα δικά του όνειρα, τα δικά του θέλω, όλη τη ζωή μπροστά του.

Ο Ανδρέας αρρώστησε το 1994 και από την πρώτη μέχρι την τελευταία στιγμή αντιμετώπισε την ασθένειά του με θάρρος και αξιοπρέπεια, συνεχίζοντας να προσφέρει δύναμη και χαμόγελο στους γύρω του. Το Νοέμβριο του 1995, ο Ανδρέας αποτύπωσε το όραμά του στο προσωπικό του ημερολόγιο. Επιθυμία του να ιδρυθεί ένας σύλλογος για να έχουν όλα τα παιδιά ένα ΧΑΜΟΓΕΛΟ!

Ωστόσο ο Ανδρέας δεν στάθηκε μόνο εκεί αλλά μοιράστηκε την επιθυμία του δημόσια, στην εκπομπή «Κόκκινη Κάρτα» του Γιώργου Παπαδάκη στον ANTENNA. Από την πρώτη στιγμή όλοι οι συντελεστές της εκπομπής «αγκάλιασαν» τον Ανδρέα και έκαναν ό,τι ήταν εφικτό για να ακουστεί η φωνή του! Κι όταν έφτασε η στιγμή που η φωνή του δεν έβγαινε, με μια χαρακτηριστική κίνηση ζωγράφισε ένα χαμόγελο στο δικό του πρόσωπο, ζητώντας όλα τα παιδιά του κόσμου να αποκτήσουν το δικαίωμα να χαμογελούν ευτυχισμένα.

Η απήχηση που είχε η εκπομπή ήταν πραγματικά ανέλπιστη! Στην Ελλάδα, στην Κύπρο αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο οι Έλληνες συγκλονίστηκαν και από την πρώτη στιγμή έσπευσαν με κάθε τρόπο να στηρίξουν το όραμα του Ανδρέα. Του Ανδρέα «όλων μας», όπως χαρακτηριστικά είπε ο Γιώργος Παπαδάκης στην εκπομπή.

Σε λιγότερο από ένα μήνα, ο 10χρονος Ανδρέας έφυγε από τη ζωή ... αφήνοντας όμως πίσω του: «Το Χαμόγελο του Παιδιού»! Το ημερολόγιό του είναι η κληρονομιά μας. Και το χαμόγελο που ζωγράφισε στο δικό του πρόσωπο, έγινε το χαμόγελο και η ελπίδα για τα εκατοντάδες παιδιά που κινδυνεύουν στην Ελλάδα.

- «Το Χαμόγελο του Παιδιού» από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα υλοποιεί δράσεις με στόχο την ολιστική αντιμετώπιση των φαινομένων κάθε μορφής Βίας απέναντι στα παιδιά. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω πλήθους υπηρεσιών που επεκτείνονται σε τρεις βασικούς άξονες: την Πρόληψη, την Παρέμβαση και τη Θεραπεία.
- Οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν στο σύνολο των παιδιών που βρίσκονται στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από εθνικότητα και θρήσκευμα.

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Όλοι ξέρουμε, συζητάμε για
κάτι παιδιά στους δρόμους
που τους λείπει το χαμόγελο.
Τους λείπει το χαμόγελο
γιατί δεν έχουν λεφτά, δεν
έχουν παιχνίδια, δεν έχουν
φαΐ και μερικά δεν έχουν
καν χονεϊς. Σκεφτήστε λοιπόν
κι αφήστε τα λόγια σας
ενωθούμε κι ως δώσουμε
ότι μπορούμε στα φτωχά:
αλβανάκια, ασπρά και μαύρα
όλα παιδιά είναι και αξίζουν
ένα χαμόγελο. Αυτός ο σύλλογος
θα λέγεται: ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ. Ελάτε λοιπόν
να βοηθήσουμε αν ενωθούμε
όλοι θα τα καταφέρουμε.
Ανδρέας Γιαννόπουλος

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Το **ΕΚΚΑ** (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης) είναι ένας δημόσιος φορέας (ΝΠΔΔ) που υπάγεται στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ Ε.Κ.Κ.Α.

Σκοπός του Ε.Κ.Κ.Α. είναι:

- η παροχή προστασίας και ψυχοκοινωνικής στήριξης, καθώς και
- ο συντονισμός του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης σε άτομα, οικογένειες και πληθυσμιακές ομάδες που περιέρχονται σε κατάσταση κοινωνικής ανάγκης ή απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. (άρθρ. 48, Ν. 4554/ 2018)
- η γνωμοδότηση προς το εποπτεύον Υπουργείο για θέματα κοινωνικής πολιτικής.

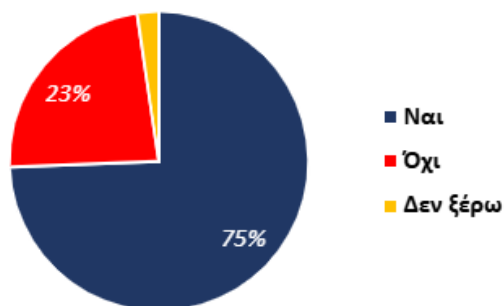
Βασικές Υπηρεσίες και Δράσεις

- **Γραμμές Άμεσης Βοήθειας:** Διαχειρίζεται την τηλεφωνική γραμμή άμεσης κοινωνικής βοήθειας **197** (δωρεάν, 24ωρη λειτουργία) και τη γραμμή για την προστασία των παιδιών **1107**.
- **Διαχείριση Κρίσεων:** Παρέχει επείγουσα ψυχοκοινωνική στήριξη σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, κακοποίησης ή φυσικών καταστροφών.
- **Ξενώνες Φιλοξενίας:** Λειτουργεί δομές προσωρινής στέγασης για άτομα σε κίνδυνο, όπως γυναίκες θύματα βίας ή αστέγους.
- **Εθνικός Συντονισμός:** Λειτουργεί ως ο εθνικός συντονιστής για προγράμματα όπως η «Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το Παιδί».
- **Προστασία Ανηλίκων:** Συμμετέχει ενεργά στον εντοπισμό και την υποστήριξη ασυνόδευτων ανηλίκων και παιδιών σε κίνδυνο.

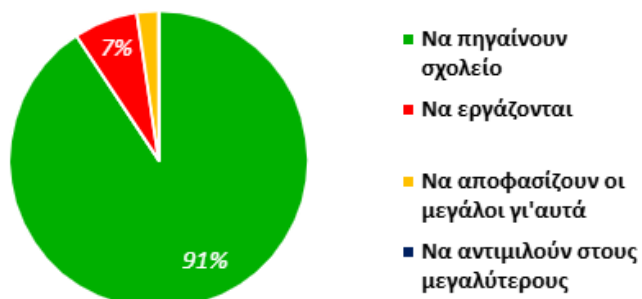

7. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

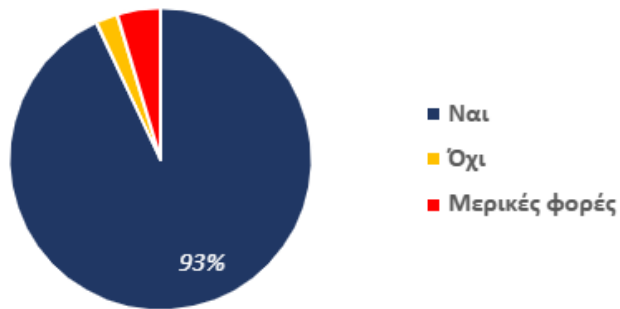
1. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα;

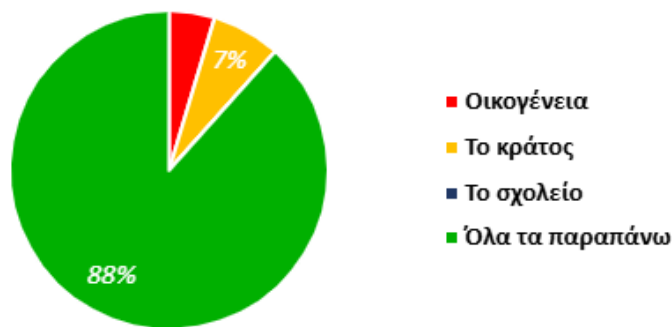
2. Ερώτηση: Ποιο από τα παρακάτω θεωρείς δικαίωμα των παιδιών;

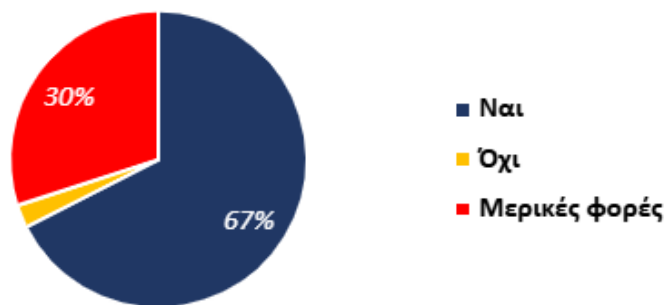
3. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη τους;

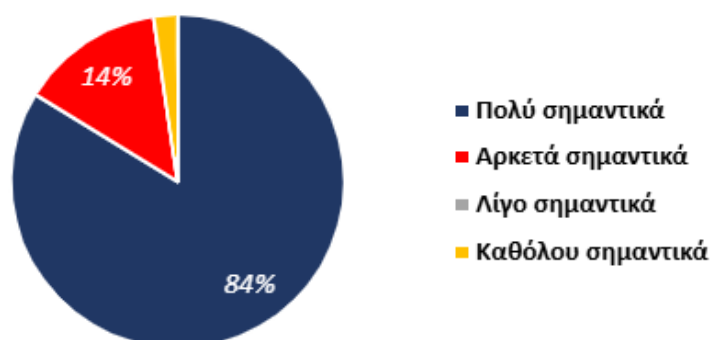
4. Ποιος πιστεύεις ότι πρέπει να προστατεύει τα δικαιώματα των παιδιών;

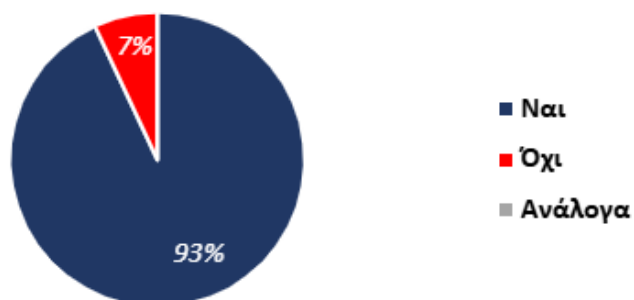
5. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι τα παιδιά πρέπει να συμμετέχουν σε αποφάσεις που τα αφορούν;

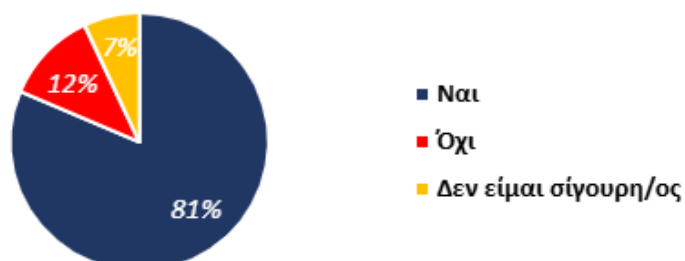
6. Ερώτηση: Πόσο σημαντικά θεωρείς τα δικαιώματα των παιδιών;

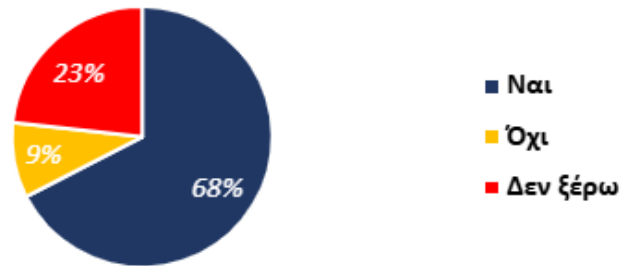
7. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να έχουν ένα σπίτι και φροντίδα;

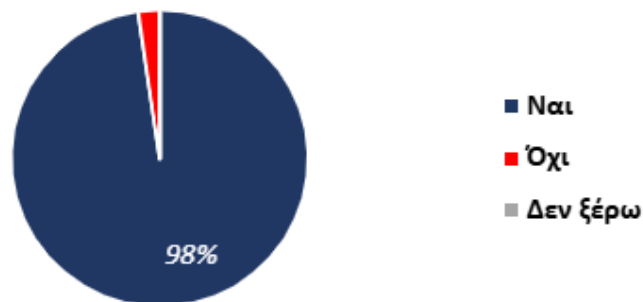
8. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μην υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλλου, καταγωγής, θρησκείας κλπ;

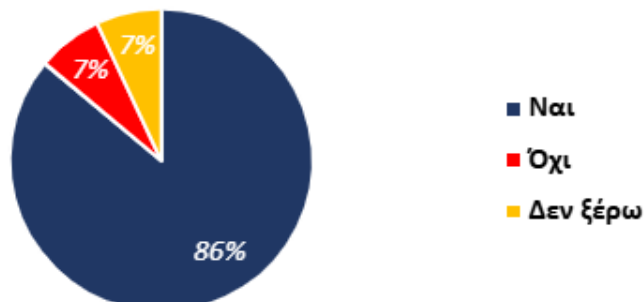
9. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι έχεις διδαχθεί τα δικαιώματά σου ως παιδί από την οικογένεια και το σχολείο;

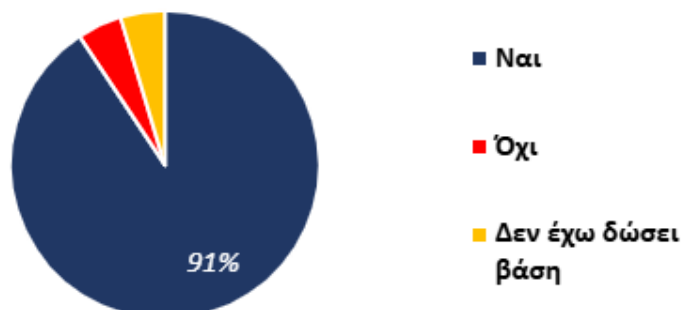
10 Ερώτηση: Πιστεύεις ότι μερικές φορές τα δικαιώματα των παιδιών παραβιάζονται;

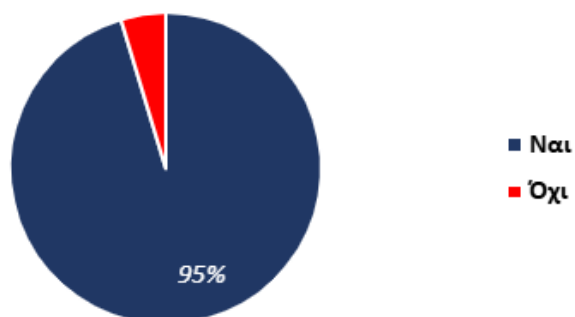
11 Ερώτηση: Όταν ένα παιδί δεν μπορεί να πάει σχολείο πιστεύεις παραβιάζονται τα δικαιώματά του;

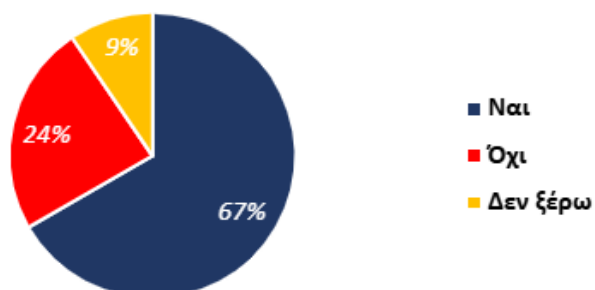
12 Ερώτηση: Έχεις ακούσει για περιστατικά όπου παιδιά κακομεταχειρίζονται;

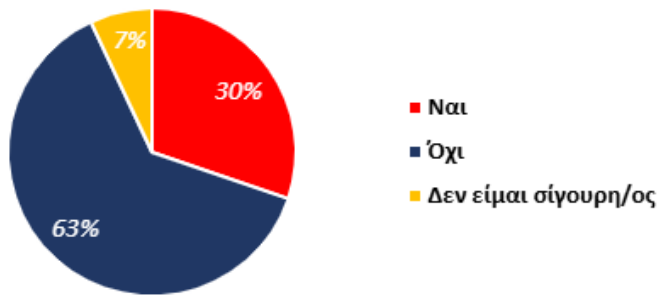
13. Ερώτηση: Αν δεις ότι παραβιάζονται τα δικαιώματα ενός παιδιού πιστεύεις ότι πρέπει να το πεις σε κάποιον ενήλικα;

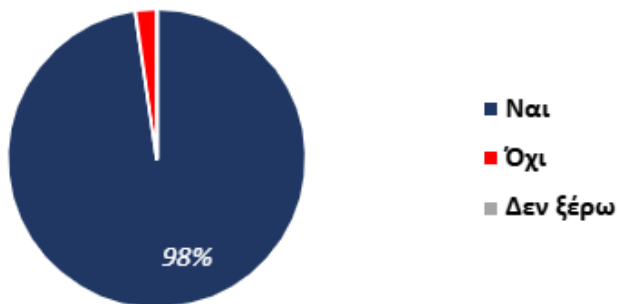
14 Ερώτηση: Πιστεύεις ότι όταν ένα παιδί δεν έχει τη δυνατότητα να ξεκουραστεί ή να παίξει λόγω υποχρεώσεων, παραβιάζονται τα δικαιώματά του;

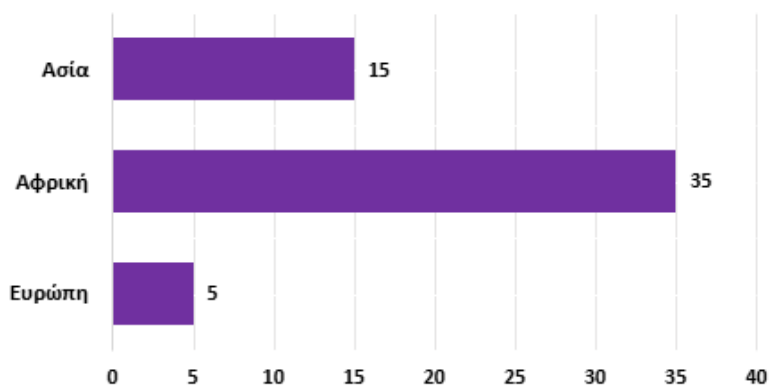
15. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν τις ίδιες ευκαιρίες στη ζωή;

16 Ερώτηση: Πιστεύεις ότι τα παιδιά πρέπει να έχουν κάποιον ενήλικα που να τα προστατεύει και να τα φροντίζει;

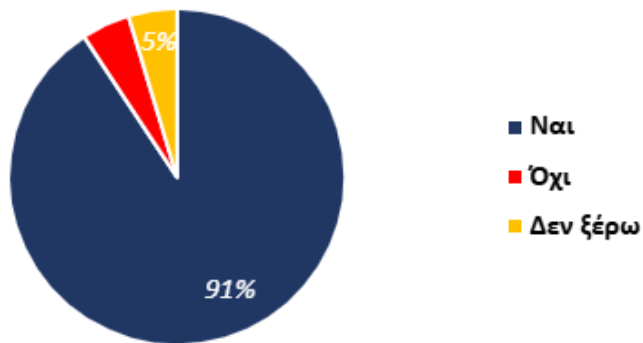

17 Ερώτηση: Σε ποιες χώρες/περιοχές παραβιάζονται περισσότερο τα δικαιώματα των παιδιών;

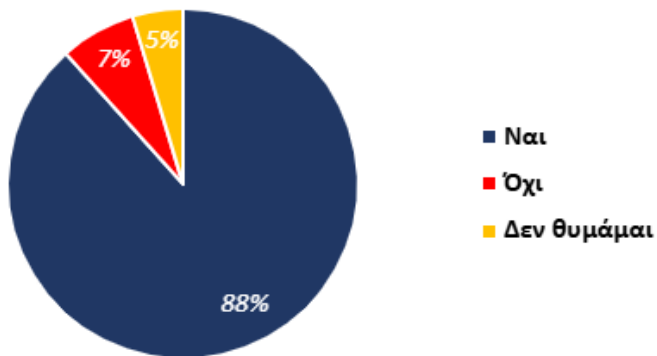

- 55 ήταν συνολικά οι μαθητές που απάντησαν. Η ερώτηση δείχνει την αριθμητική κατανομή.

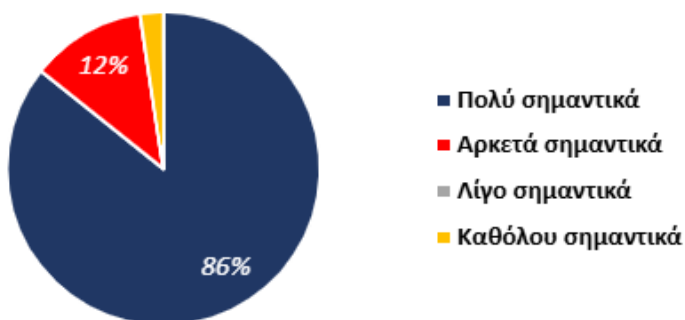
18 Ερώτηση: Έχεις ακούσει για οργανισμούς που προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών;

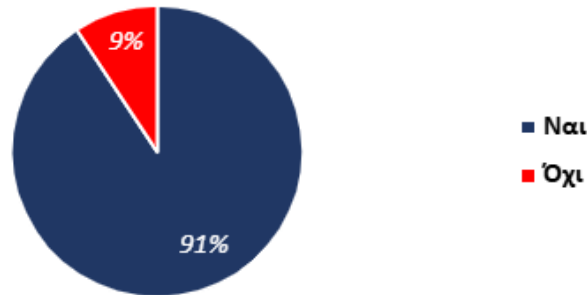
19 Ερώτηση: Έχεις ακούσει για τη UNICEF;

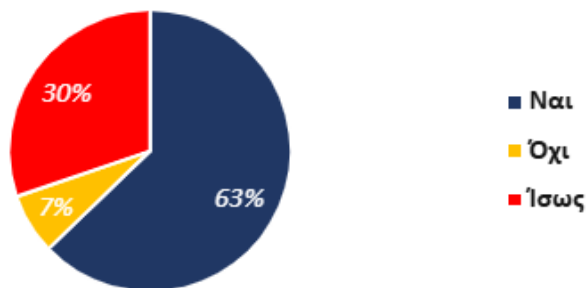
20. Ερώτηση: Πιστεύεις ότι οι οργανισμοί για τα παιδιά είναι σημαντικοί;

21. Ερώτηση: Ξέρεις πού μπορεί να απευθυνθεί ένα παιδί αν χρειαστεί βοήθεια;

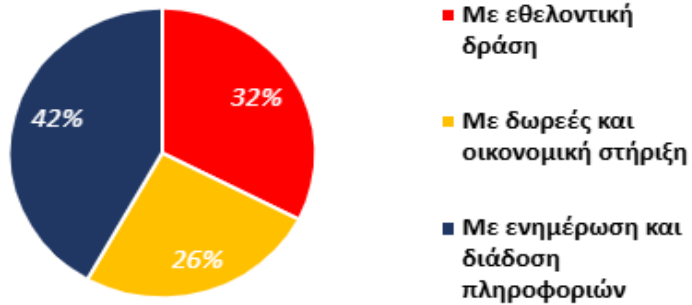
22 Ερώτηση: Θα ήθελες να μάθεις περισσότερα για οργανισμούς που προστατεύουν τα παιδιά;

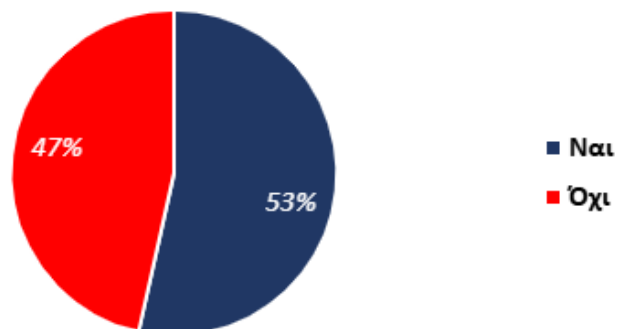
23. Ερώτηση: Ποιος μπορεί να ενημερώσει τα παιδιά για τα δικαιώματά τους;

24 Ερώτηση: Πώς μπορούν οι πολίτες να βοηθήσουν το έργο των οργανισμών που προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών;

25. Ερώτηση: Ξέρεις πού μπορεί να απευθυνθεί ένα παιδί αν χρειαστεί βοήθεια;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ICRC), 2026. Παιδιά σε ζώνες πολέμου. Διαθέσιμο στο: <https://www.icrc.org/en/children> (Αναζήτηση 27/3/2026).

Διεθνής Επιτροπή Νομικών, 2021, Πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τα παιδιά, Διαθέσιμο στο <https://www.icj.org> (Αναζήτηση 01/4/2026).

ΕΚΚΑ , Διαθέσιμο στο <https://ekka.org.gr>index.php> (Ανάκτηση 27/03/26).

Ετήσια Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη (2023). Προστασία των δικαιωμάτων των Πολιτών στην Ελλάδα . Δημοσιεύσεις και αναφορές .

Ευρωπαϊκή Επιτροπή European Child Guarantee <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1428> (Πολιτική της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας), (Ανάκτηση 27/03/26).

Καλατζής , Σ. (2011). Ο Συνήγορος του Πολίτη και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών στην Ελλάδα . Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη .

Καραμπελιάς,Α. (2020).Η λειτουργία των ανεξάρτητων αρχών στην Ελλάδα και η περίπτωση του Συνηγόρου του Πολίτη . Εκδόσεις Αντ. Ν Σάκκουλας.

Kolivari, N. (2022) Οι κίνδυνοι χρήσης του διαδικτύου από τα παιδιά. Διαθέσιμο στο: <https://kidot.gr/> (Πρόσβαση: 30 Μαρτίου 2026).

Λαβίδας , Σ . (2006). Διοικητικό δίκαιο και συνεχείς αλλαγές στην Ελληνική διοίκηση . Εκδόσεις Σάκκουλα.

ΟΗΕ (1948). Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, 1989. Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Διαθέσιμο στο [https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention rights-child](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child) (Αναζήτηση 21 Μαρτίου 2026).

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO), 2026. Ψυχική υγεία σε ζώνες συγκρούσεων. Διαθέσιμο στο [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental health-in-conflict](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-in-conflict) (Αναζήτηση 19/3/2026).

Παπαδόπουλος, Γ. (2020). Κοινωνικά προβλήματα. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Πετράκης , Α. (2017). Η θεσμική εξέλιξη του Συνηγόρου του πολίτη στην Ελλάδα . Εταιρεία Δημοσίου Δικαίου .

Υπουργείο Δικαιοσύνης, 2021 , Εθνικό σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του παιδιού, Διαθέσιμο στο <https://www.ministryofjustice.gr> (Αναζήτηση 30/4/2026).

Υπουργείο Παιδείας, Εκπαίδευση, Διαθέσιμο στο <https://www.minedu.gov.gr> , (Αναζήτηση 29/3/2026).

ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, Διαθέσιμο στο <https://www.hamogelo.gr> (Ανάκτηση 27/03/26).

Donnelly, J. (2013). *Universal Human Rights in Theory and Practice*.

Eurostat (2022). Στατιστικά στοιχεία για την παιδική φτώχεια στην Ευρώπη.

Eurostat, People at risk of poverty or social exclusion (AROPE indicator), Διαθέσιμο στο <https://ec.europa.eu/eurostat>(Στατιστικά για φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό στην Ευρώπη), (Ανάκτηση 27/03/26).

Ishay, M. (2008). *The History of Human Rights*

OECD, Child Well-being and Poverty Reports Διαθέσιμο στο <https://www.oecd.org/social/inequality-and-poverty.htm> (Έρευνες για εισοδηματική ανισότητα, εκπαίδευση και παιδική φτώχεια), (Ανάκτηση 27/03/26).

SaferInternet4Kids, (2025), Αποτελέσματα έρευνας για τη χρήση του διαδικτύου από παιδιά και εφήβους. Διαθέσιμο στο: <https://saferinternet4kids.gr/>, (Ανάκτηση 30 Μαρτίου 2026).

SaferInternet4Kids, (2024) Cyberbullying. Διαθέσιμο στο: <https://saferinternet4kids.gr/>, (Ανάκτηση 30 Μαρτίου 2026).

Save the Children, (2026), Διαθέσιμο στο <https://www.savethechildren.net/reports>, (Ανάκτηση 21 Μαρτίου 2026).

UNICEF, Διαθέσιμο στο <https://help.unicef.org>>κάνε_δωρεά>unicef (Ανάκτηση 27/03/26).

UNICEF, (2026). Παιδιά σε εμπόλεμες ζώνες. Διαθέσιμο στο <https://www.unicef.org/press>, (Ανάκτηση 27/03/26).

UNICEF, Πώς να προστατεύσετε το παιδί σας στο διαδίκτυο. Διαθέσιμο στο: <https://www.unicef.org/greece/>,((Ανάκτηση 30/03/26).

UNICEF (2021) Child online protection in and through digital learning. Διαθέσιμο στο: <https://www.unicef.org/eca/media/22501/file/Child%20Online%20Protection%20in%20and%20through%20Digital%20Learning.pdf> (Ανάκτηση 30/03/26).

World Bank Poverty Overview, Διαθέσιμο στο: <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty>(Γενικά στοιχεία για απόλυτη φτώχεια και παγκόσμιες ανισότητες), (Ανάκτηση 20/03/26).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Οι αντιλήψεις των παιδιών για τα δικαιώματά τους

* Υποδεικνύει απαιτούμενη ερώτηση

Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείς δικαίωμα των παιδιών;*

Να πηγαίνουν σχολείο

Να αποφασίζουν οι μεγάλοι γι'αυτά

Να εργάζονται

Να αντιμιλούν στους μεγαλύτερους

Πιστεύεις ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη τους;*

Ναι

Όχι

Μερικές φορές

Ποιος πιστεύεις ότι πρέπει να προστατεύει τα δικαιώματα των παιδιών;*

Οικογένεια

Το σχολείο

Το κράτος

Όλα τα παραπάνω

Πιστεύεις ότι τα παιδιά πρέπει να συμμετέχουν σε αποφάσεις που τα

αφορούν;*

Ναι

Όχι

Μερικές φορές

Πόσο σημαντικά θεωρείς τα δικαιώματα των παιδιών;*

Πολύ σημαντικά

Αρκετά σημαντικά

Λίγο σημαντικά

Καθόλου σημαντικά

Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να έχουν ένα σπίτι και φροντίδα;*

Ναι

Όχι

Ανάλογα

Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μην υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλου, καταγωγής, θρησκείας κλπ;*

Ναι

Όχι

Δεν είμαι σίγουρη/ος

Πιστεύεις ότι έχεις διδαχθεί τα δικαιώματά σου ως παιδί από την οικογένεια και το σχολείο;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Οι αντιλήψεις των παιδιών για την καταπάτηση των δικαιωμάτων τους

Πιστεύεις ότι μερικές φορές τα δικαιώματα των παιδιών παραβιάζονται;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Όταν ένα παιδί δεν μπορεί να πάει σχολείο πιστεύεις παραβιάζονται τα δικαιώματά του;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Έχεις ακούσει για περιστατικά όπου παιδιά κακομεταχειρίζονται;*

Ναι

Όχι

Δεν έχω δώσει βάση

Αν δεις ότι παραβιάζονται τα δικαιώματα ενός παιδιού πιστεύεις ότι πρέπει να το πεις σε κάποιον ενήλικα;*

Ναι

Όχι

Πιστεύεις ότι όταν ένα παιδί δεν έχει τη δυνατότητα να ξεκουραστεί ή να παίξει λόγω υποχρεώσεων, παραβιάζονται τα δικαιώματά του;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά έχουν τις ίδιες ευκαιρίες στη ζωή;*

Ναι

Όχι

Δεν είμαι σίγουρη/ος

Πιστεύεις ότι τα παιδιά πρέπει να έχουν κάποιον ενήλικα που να τα προστατεύει και να τα φροντίζει;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Σε ποιες χώρες/περιοχές παραβιάζονται περισσότερο τα δικαιώματα των παιδιών;*

Ευρώπη

Αφρική

Ασία

Πόσες γνώσεις υπάρχουν σχετικά με τους οργανισμούς που αφορούν το παιδί

Έχεις ακούσει για οργανισμούς που προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών;*

Ναι

Όχι

Δε ξέρω

Έχεις ακούσει για τη UNICEF;*

Ναι

Όχι

Δε θυμάμαι

Πιστεύεις ότι οι οργανισμοί για τα παιδιά είναι σημαντικοί;*

Πολύ σημαντικοί

Αρκετά σημαντικοί

Λίγο σημαντικοί

Καθόλου σημαντικοί

Ξέρεις πού μπορεί να απευθυνθεί ένα παιδί αν χρειαστεί βοήθεια;*

Ναι

Όχι

Θα ήθελες να μάθεις περισσότερα για οργανισμούς που προστατεύουν τα παιδιά;*

Ναι

Όχι

Ίσως

Ποιος μπορεί να ενημερώσει τα παιδιά για τα δικαιώματά τους;*

Οι δάσκαλοι στο σχολείο

Οι γονείς και η οικογένεια

Οι οργανισμοί για τα παιδιά

Όλα τα παραπάνω

Πώς μπορούν οι πολίτες να βοηθήσουν το έργο των οργανισμών που

προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών;*

Με εθελοντική δράση

Με δωρεές και οικονομική στήριξη

Με ενημέρωση και διάδοση πληροφοριών

Πιστεύεις ότι τα ΜΜΕ προβάλλουν το έργο των οργανισμών που

προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών;*

Ναι

Όχι